

BERGEN
KOMMUNE

BARN OG UNGE I VESTLAND FASTE ORGANISERTE AKTIVITETAR 2022

Rapport nr. 6 frå Barnefamiliepanelet – revidert utgåve

Rapportserie frå Bergen kommune, byrådsavdeling for kultur, frivillighet og inkludering, seksjon for plan og analyse:

1. Kart-app med barn si deltaking i fritidsaktivitetar
<https://barnefamiliepanelet.shinyapps.io/kart/> (2020)
2. Koronatiden i Bergen - Oversiktsrapport (2020)
3. Kjennskap og bruk av nokre bergenske kulturarenaer. (2020)
4. Kven deltek og kva kostar det? – Barn og unge sine fritidsaktivitetar i Bergen (2021)
5. Effekten av korona på kultur, idrett og fritid (2021)
6. Barn og unge i Vestland: Faste organiserte aktivitetar 2022 (nov. 2022).
7. Barn og unge i Vestland: Publikumsaktivitetar 2022 (nov. 2022).
8. Oversikt over spørsmål frå Bergen kommune sitt barnefamiliepanel 2019, 2020, 2021 og Vestland barnefamiliepanel 2022 (des. 2022).
9. Dokumentasjonsrapport Bergen kommune sitt barnefamiliepanel/ Vestland barnefamiliepanel (Under arbeid).

Kontakt er William.Hazell@Bergen.kommune.no.

Om rapporten:

Rapporten blei først publisert i november 2022. Revidert utgåve kom i mai 2023. Revisjonen omfatta korrigering av ein utrekningsfeil som hadde konsekvensar for figurane i kapittel 4 og 5, endring av figurfargar i tråd med universell utforming, korrekturlesing og andre mindre endringar. Bergen kommunes barnefamiliepanel/Vestland barnefamiliepanel dekker heile fritida til barn og unge mellom 3 og 17 år. Seksjon for plan og analyse står bak panelet saman med Vestland fylkeskommune og forskingspartar. Rapporten er leia og utarbeidd av rådgjevar Åsgeir Kjetland Rabben, med bidrag frå rådgjevar William Fjellsende, rådgjevar Rebecca Dyer Ånensen og seksjonsleiar William Hazell. Undersøkinga er laga av Hazell, Rabben og rådgjevar Andreas Roaldsnes. Frå Vestland fylkeskommune har rådgjevar Elizabeth Jan Warren, rådgjevar Hanne Marthe Espe og rådgjevar Jannicke Holmseth Bukve bidrige i arbeidet.

Nettside: www.bergen.kommune.no/barnefamiliepanelet.

Framsidebilete: Førestilling med kulturskole. Foto: Hanne Farestvedt. Skidag med barn og unge. Foto: Andrew M. S. Buller.

BERGEN
KOMMUNE

Vestland
fylkeskommune

Forord

Ein god oppvekst er ein del av grunnmuren i eit godt liv. I ein oppvekst skal eit samspel av familie, skule, fritid og samfunn fungere. Dersom vi ikkje lukkast, får det effekt på den enkelte sitt liv og på folkehelsa.

Vestland barnefamiliepanel skal vere ein reiskap for at kommunar, organisasjonar og institusjonar skal utvikle fritida til barn og unge. Dette er et unikt godt datasett. Ingen andre norske, eller så vidt vi veit europeiske, datasett har så detaljerte svar. Her er det store moglegheiter når ein skal planlegge, eller finne ut om ein har lukkast med ei satsing.

Men, store datamengder som her, er nye for våre sektorar. Vi har mindre erfaring med å bruke slik data enn andre sektorar. Vi treng difor å utvikle kompetanse og kultur for å bruke kvantitativ data. Slike data har både moglegheiter og avgrensingar. Vi får vite mykje om kva som skjer, og kven det skjer med. Og ikkje minst kven som ikkje er med. Men kvantitativ data gir mindre kunnskap om motivasjon og årsaker. Her må den einskilde sin kunnskap inn.

Eit felles datasett er eit godt grunnlag for samarbeid over organisasjons- og aktivitetsgrenser, blant anna mellom kultur og idrett, og for at kommunar og aktivitetar skal kunne lære frå kvarandre. Når vi veit at vi snakkar om det same, så er det lettare å lære av kvarandre.

Vestland barnefamiliepanel er gjennomført av Bergen kommune med delfinansiering frå Vestland fylkeskommune. Kommunane i Vestland har gjort undersøkinga kjent blant sine innbyggjarar og vert invitert med videre i å utvikle analyser til framtidige rapportar.

Til slutt: Rapporten viser at idrett, kultur og anna fritid lukkast langt på veg. Vi ser at vi når dei fleste barn og unge, at det er mange valmoglegheiter og mange tilbod. Denne rapporten beviser at det vert gjort ein strålende jobb av lag, organisasjonar, institusjonar og kommunar. Saman skal vi også nå dei siste som fell utanfor.

Eduardo Andersen

Byråd for kultur, frivillighet og inkludering
Bergen kommune

Stian Davies

Leiar av hovudutval for kultur, idrett og inkludering
Vestland fylkeskommune

Innhald

Forord	3
Innhald.....	4
1. Om undersøkinga og bruk av rapporten	5
2. Kort om eksisterande kunnskap om fritidsaktivitetar	6
3. Hovudfunn	8
4. Samla deltaking i organiserte fritidsaktivitetar	9
4.1 Betydninga av sentralitet	11
5. Deltaking i organiserte kulturaktivitetar	15
6. Fritidsklubb, kulturskule og instrument	18
6.1 Deltaking på fritidsklubb	18
6.2 Deltaking i kommunal kulturskule.....	20
6.3 Spelt instrument siste veke	23
7. Deltaking i organiserte idrettsaktivitetar	26
8. Deltaking i friluftsorganisasjonar.....	29
9. Fritidskort og aktivitetskort	32
10. Deltaking fordelt på dei einskilde aktivitetar	33
10.1 Kulturaktivitetar	34
10.2 Tre typar kulturskule	37
10.3 Idrettsaktivitetar.....	38
10.4 Friluftsaktivitetar	43
10.5 Andre aktivitetar.....	44
11. Meir om undersøkinga, analysekategoriane og metode	45
11.1 Rapportens styrker og svakheiter.....	45
11.2 Tidspunkt, geografi, talet på spurde og respondentar.....	45
11.3 Spørsmåla	46
11.4 Om vekting av data.....	47
11.5 Kommunaløkonomiske forhold	47
11.5 Om analysekategoriane.....	47
11.5.1 Kjønn.....	48
11.5.2 Foreldrenes utdanning	48
11.5.3 Hushaldningas justerte brutto inntekt	48
11.5.4 Regionar i fylket og bydelar i Bergen.....	48
11.5.5 Kommunens sentralitet	50

1. Om undersøkinga og bruk av rapporten

Denne rapporten skal gi dokumentasjon på den store jobben som organisasjoner, institusjonar og kommunar gjer for barn og unge. Rapporten gjer ei oversikt over bruk av faste organiserte aktivitetar for barn og unge i Vestland fylke og baserer seg på data frå Barnefamiliepanelt 2022. Det kan vera krevjande å bruke tall. Rapporten begynnar med totalbilete, for så å sjå på enkelt aktivitetar. Dersom lesaren finn det enklare å begynne med ein enkelt aktivitetstype, blar ein lengre bak i rapporten og begynner der.

Barnefamiliepanelet skal vere ein hjelp når tilbod til barn og unge skal utviklast, eller det skal leverast dokumentasjon på at tilbod når brukarane og har betydning. Panelet inneholder spørsmål om barn si deltaking på ei rekke ulike kultur- og idrettsaktivitetar og andre aktivitetar. Både faste, organiserte aktivitetar, eigenorganiserte aktivitetar og publikumsdeltaking på arrangement vert dekket. I denne rapporten er det dei faste organiserte aktivitetane som er i fokus.

Rapporten inneholder beskrivande data der me får vite kven som deltar på kva slags organiserte aktivitetar, sted for aktivitet og omfang av aktivitet. Med andre ord, me får vite tall om aktivitetane sitt gjennomslag i befolkninga. Kvantitative data kan ikkje seie noko spesifikt om kvifor vi ser det vi ser. Dataene som presenterast her må derfor vurderast av lesaren saman med annan kunnskap, og her er den handlingsborne kunnskapen til dei som skapar aktivitetstilbod viktig.

Figurane i rapporten viser gjennomsnittleg deltaking på ulike aktivitetar blant barn og unge i alderen 6-15 år sett opp mot bakgrunnsvariablene kjønn, alder, folkehelseregion i fylket, bydel i Bergen, kommunens sentralitet, foreldra sitt utdanningsnivå og hushaldninga si justerte bruttoinntekt. Meir om desse kategoriene i finn ein i det siste kapittelet i rapporten.

Undersøkinga er gjennomført av Bergen kommune med støtte frå Vestland fylkeskommune. Bergen kommune har gjennomført undersøkinga tre gonger i Bergen kommune sidan 2019. I 2022 blei undersøkinga utvida til heile fylket. Spørjeundersøkinga gjekk då føre seg mellom 23. mai og 21. juni 2022. Spørjeundersøkinga oppfyller personvernlovgiving. Sjå siste kapittel i rapporten eller nettsida for fleire tekniske detaljer om undersøkinga.

Alle folkeregistrert i Vestland fylke med barn mellom 3 og 17 år fekk invitasjon til å delta. Når første forelder ikkje har svart etter 2 påminningar har invitasjonen gått vidare til eventuell andre forelder i husstanden.

For å inkludere flest moglege svar i analysen har vi tatt med alle respondentane som har svart på undersøkinga, sjølv om dei ikkje har fullført heile, så lenge dei har svart på spørsmålet om eige utdanningsnivå. Talet på svar som vi baserer figurane våre på vil difor variere litt, men er oppgitt i kvar figur. Med avgrensinga etter svar på eige utdanningsnivå blir svarprosenten i undersøkinga slik:

Svar 2022	Svart	Bruttoutval	Svarprosent
Bergen kommune	6229	27202	22,9 %
Vestland eks. Bergen	6722	36656	18,3 %
Total	12951	63858	20,3 %

2. Kort om eksisterande kunnskap om fritidsaktivitetar

Verdas helseorganisasjon har gjennomgått forsking om kultur og helse og konkludert at kultur har ei viktig rolle i å forhindre og lege sjukdom i alle grupper (Fancourt & Finn 2019). Frå forsking er det kjent at deltaking i organiserte fritidsaktivitetar styrker born og unge sin trivsel, sjølvkjensle og kognitive evner, og at det kan forhindra utanforsk (Jacobsen et al. 2021, 11-12, Strand og Kindt 2019, 35). Ein viktig effekt for samfunnet er at born og unge frå ulike samfunnslag gjennom deltaking utviklar tillit og evner til samarbeid med andre. Det at born frå familiar med låg sosioøkonomisk status er med, gjer at deltaking kan ha ein utjamnande effekt (Strand og Kindt 2019, 36).

Ein rapport frå Institutt for samfunnsforsking frå 2021 (Jacobsen et al. 2021) slår fast at foreldre sin sosioøkonomiske bakgrunn har mykje å seia for born sine fritidsaktivitetar i Noreg. Når det gjeld kulturaktivitetar er det familiens kulturelle ressursar som har mest å seia, medan det for idrett er familiens økonomi som er mest avgjерande (*ibid.*, 66). Samstundes ser ein at biletet er nyansert, og nyanske vil vera viktige for utvikling av tilbod og tiltak. Detaljerte data i barnefamiliepanelet syner at nokre kultur- og idrettsaktivitetar har tydelegare økonomiske barrierar enn andre, medan deltaking i andre aktivitetar er avhengig av foreldras utdanning. Resultata frå Barnefamiliepanelet samsvarar med funna frå tidlegare forsking, men datakvaliteten gjer det mogleg å sjå variasjonar på lokalt nivå, og mellom ulike tilbod. Det er nytt.

Når det gjeld deltaking for born og unge med innvandrarbakgrunn, finst det begrensa data. Årsaka til dette er at innvandrarar i mindre grad svarar på spørjeundersøkingar og at innvandrabefolkinga er svært heterogen (Jacobsen et al. 2021, 16-18). Det datamaterialet som finst, som til dømes frå Ødegård og Fladmoe (2017), indikera at innvandrar-ungdom er kraftig underrepresenterte i idrett, men ikkje i andre aktivitetar (*ibid.*, 39-56). Barnefamiliepanelet peikar i same retning som Ødegård og Fladmoe (2017). Ein kan vera merksam på at om lag halvparten av den fattigaste respondentgruppa i Barnefamiliepanelet ser ut til å ha innvandrarbakgrunn. I Vestland barnefamiliepanel 2022 har 17% av respondentane minst ein foreldre født i utlandet. Her er det rom for vidare utforsking.

Ungdata, som er ein landsdekkjande undersøking om ungdom, finn at gutar er noko meir aktive i organisert idrett (særleg dei eldste), mens jenter er markant meir aktive når det gjeld organiserte kultur (Bakken 2021, 33). Data frå barneskoletrinnet i Bergen viser den same tendensen også her (Ungdata 2021a, 16-17). Videre finn ein at andelen (for begge kjønn) som deltar i organiserte fritidsaktivitetar er høgast for barna som går i slutten av barneskolen, mens andelen fell på ungdomsskolen og ytterlegare på vidaregåande (Ungdata 2021b, 22-23; Ungdata 2021c, 22-23). Vi ser dei same tendensane i Barnefamiliepanelet. Her har vi også meir detaljerte data for de spesifikke aktivitetar og inkluderer yngre barn enn vi finn i Ungdata. Noko av det som da blir tydeleg er at kjønns-forskjellene i deltaking i kulturaktivitetar er på sitt største når barna er yngst. Gutar kommer altså seinare i gang enn jenter.

I den organiserte idretten er det kjent at det er tydelege forskjellar i kva jenter og gutar deltar i (Reitlo 2013). Tidleg på ungdomsskole deltar gutar og jenter om lag like mye i organisert idrett, men etter kvart som dei blir eldre er det større fråfall blant jenter enn gutar (Jacobsen et al 2021, 32). For dei alderstrinna som blir studert i Barnefamiliepanelet ser ein små ulikskapar i overordna deltaking i idrett mellom kjønna. Men som i andre studiar (Reitlo 2013)

ser ein at gutter er overrepresentert i fotball, mens jenter er overrepresentert i idrettar som handball og turn. Samlet ser vi at en veldig stor andel av de idrettsaktive gutane driver med fotball, mens jentene i mindre grad er konsentrert om ein idrett.

Ungdata og Barnefamiliepanelet viser at dei fleste har faste organiserte aktivitetar, men at ein minoritet, mellom 5 og 15 % av dei mellom 6 og 15 år, fell utanom. Videre viser analysar av data frå Barnefamiliepanelet ulike mønster i deltaking i ulike aktivitetar. Vi finner at ulikskapen mellom geografiske områder er stor, og mistenker at dette ikkje kan forklarast av sosioøkonomisk bakgrunn åleine (Ungdata 2022 og Barnefamiliepanelet 2022).

Referansar:

- Barnefamiliepanelet (2022): <https://www.bergen.kommune.no/barnefamiliepanelet>
- Bakken, A. (2021): Ungdata 2021. Nasjonale resultater. NOVA Rapport 8/21. Oslo: NOVA, OsloMet.
- Fancourt, Disy & Finn, Saoirse (2019): World health organisation scoping review; What is the evidence on the role of the arts in improving health and well-being? <https://www.who.int/europe/publications/i/item/9789289054553>
- Jacobsen, Sigurd E, Andersen, Patrick L., Nordø, Åsta D., Sletten, Mira & Arnesen, Dan (2021): Sosial ulikhet i barn og unges deltakelse i organiserte fritidsaktiviteter. Rapport 2021:01. Senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor. <https://samfunnsforskning.brage.unit.no/samfunnsforskning-xmlui/handle/11250/2728534>
- Reitlo, L. S. (2013): Kjønnsforskjeller i barne- og ungdomsidretten : NIFs aktivitetstall 2006-2011. Trondheim: NTNU Samfunnsforskning. <https://samforsk.no/uploads/files/Kjonnfsforskjeller-i-barne-og-ungdomsidretten-Rapport-6-8-2013-WEB.pdf>
- Strand, Anne H og Knidt, Marianne T (2019): Unge i utsatte boområder - kunnskapsoversikt. Fafo-notat 2019:24. <https://www.fafo.no/images/pub/2019/10314.pdf>
- Ungdata 2021a: https://www.ungdata.no/wpcontent/uploads/reports/Vestland_Bergen_2021_Barneskole_Kommune.pdf.
- Ungdata 2021b: https://www.ungdata.no/wpcontent/uploads/reports/Vestland_Bergen_2021_Ungdomsskole_Kommune.pdf.
- Ungdata 2021c: https://www.ungdata.no/wpcontent/uploads/reports/Vestland_Bergen_2021_Videogaende_Kommune.pdf
- Ødegård, G og Fladmoe, A (2017): Samfunnsengasjert ungdom. Deltakelse i politikk og organisasjonsliv blant unge i Oslo. Rapport 2017:02. Senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor. https://www.regjeringen.no/contentassets/e80cc980f8564abe9eed9ac3644faf0a/vr_2017_2_v6_nett.pdf.

3. Hovudfunn

Kultur-, idretts- og anna organisert fritidsliv lykkes med ei stor jobb. I gjennomsnitt våren 2022 hadde 90% av alle barn og unge i Vestland mellom 6 og 15 år minst ein fast organisert fritidsaktivitet. 31% hadde ein kulturaktivitet og 82% ein idrettsaktivitet. Mange hadde fleire aktivitetar, så totalen er derfor over 100%. Berre 10% var utan minst ein fast organisert fritidsaktivitet. I tillegg var 49% idrettspublikum, mens 65 % var kulturpublikum.

Tross denne høge deltakinga, finn vi sosial ulikskap. Vi ser at deltaking er ujamt fordelt etter fleire ulike, og dels kryssande og forsterkande mekanismar. Her finner vi at utdanning, inntekt, kjønn og geografisk plassering er viktige faktorar. Vi finn at auka inntekt og/eller auka utdanning hos foreldra aukar sjansen for deltaking. Når det gjeld deltaking i idrett er inntekt den viktigaste, men ikkje den einaste, påverkingsfaktoren. Når det gjeld deltaking i kulturaktivitetar er utdanning den viktigaste faktoren. Vi ser også at forholdet mellom utdanning og inntekt variera etter tilbod.

Vidare finn vi at jenter og gutter totalt sett deltar i like stor grad i organisert aktivitet, men at det er forskjell mellom kjønna når det gjeld type aktivitet, samt at enkeltilbod ofte er dominert av eit kjønn. Jenter er i fleirtal når det gjeld kulturaktivitetar. Deltaking i idrett er meir likt. Ressurssvake gutter er særleg utsett for å ikkje delta i organiserte aktivitetar.

Mykje ulikskap kan forklarast med familien sin utdanning og inntekt, men dei geografiske ulikskapane er så store at me antar at lokal og regional politikk, samt tilbod og lokale entusiastar også spelar viktige rollar. Men dei tel antakeleg ulikt på ulike typar tilbod.

Andre sentrale trekk ein kan sjå i datamaterialet er:

- Det er store ulikheiter etter både «folkehelseregionar» og «sentralitetsklassar».
- Familiar med lav inntekt deltek mindre som publikum. Me veit lite om det er kvalitetsulikheiter i opplevingane i tillegg.
- Også gratistilbod har kostnader for transport, mat, utstyr osv., som kan vere barrierar for deltaking. Me har i ein anna rapport sett på reelle totalkostnader.
- Tiltak verkar! Dei fattigaste aukar deltaking der det er aktivitetskort og friplassar.

I Bergen kan ein måle endringar før og etter korona: For 6-15 år ser vi at deltaking i fast organisert aktivitet har auka frå 85% til 90%, mens deltaking som publikum har falt frå 70% til 62%.

God bruk av data er krevjande: Lesaren må sjå på samspelet mellom det store biletene og dei store ulikskapene i effekten av påverkingsfaktorar på dei enkelte aktivitetar.

4. Samla deltaking i organiserte fritidsaktivitetar

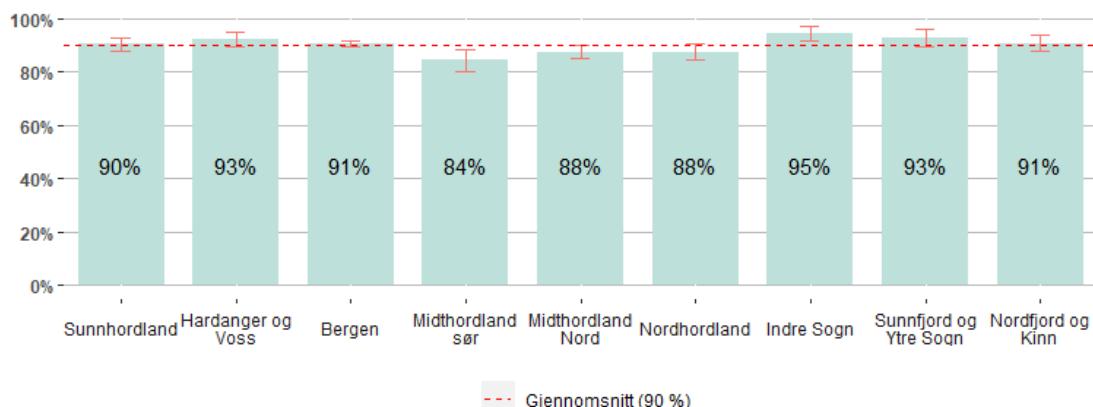
Faste organiserte aktivitetar gir barn kompetanse og erfaring med å vere med i ulike miljø. Forsking viser at deltaking i aktivitetar har betydning for folkehelsa.

I dette kapittelet viser vi andelen barn og unge i alderen 6-15 år som deltar på minst ein fast organisert aktivitet, det vere seg idrett, kultur, friluft eller annet (for ein oversikt over alle aktivitetar inkludert her sjå siste kapittel). Vi viser gjennomsnittleg deltaking fordelt på region, bydel i Bergen kommune, sentralitetsklassar, foreldras utdanningsnivå, husstandens justerte inntekt og aldersgrupper. Fordi 16-17 åringane i vårt utval oppfører seg svært annleis enn 6-15 åringane er dei utelatne frå utrekninga av gjennomsnittleg deltaking, men dei er inkludert i figuren som viser deltaking fordelt på aldersgrupper. I figurbeskrivingane indikerer «svar» kor mange som har svart (ja/nei) på spørsmåla om organiserte kultur-, idrett- og andre aktivitetar, som vi også har relevant bakgrunnsinformasjon om til den enkelte figur.

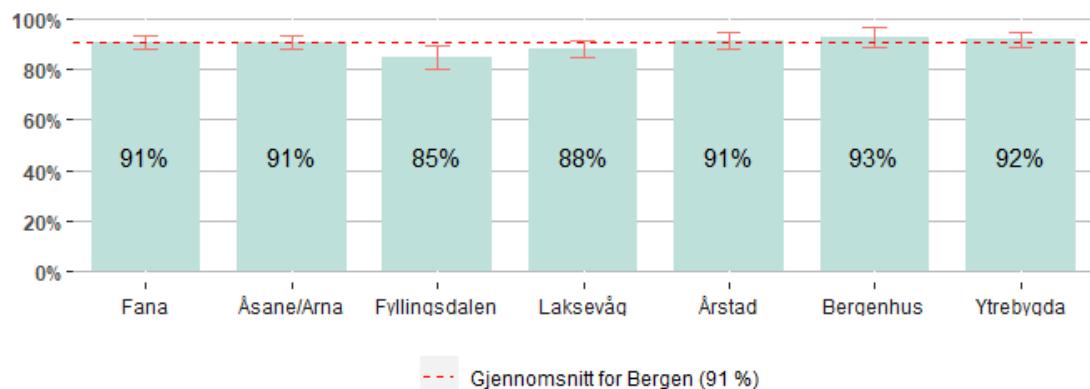
Vestland barnefamiliepanel viser at i dei siste fire månader våren 2022 hadde 90 % av alle barn og unge i Vestland mellom 6 og 15 år minst ein fast organisert fritidsaktivitet:

- Lågast andel i Midthordland sør (84 %), høgast i indre Sogn (95 %). 11 prosentpoeng er signifikant ulikheit.
- Ulikskapane er større enn kan forklara ut frå utdanning og inntekt.
- I liten grad skilnader etter sentralitetsklasse. Klasse 6 litt høgare enn dei andre.
- Deltaking aukar med både utdanning og inntekt, med 6-9 prosentpoeng.
- Blant bydelane i Bergen markerer Fyllingsdalen seg med lågare andel enn dei øvrige.

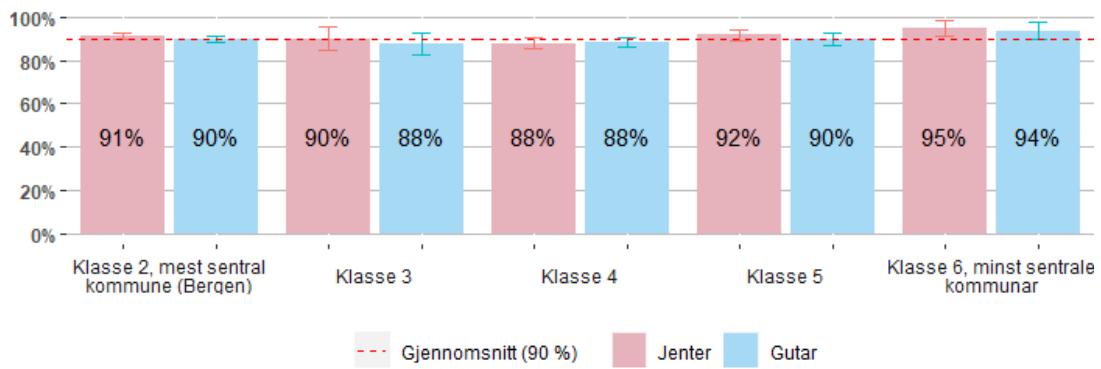
Figur 4.1: Andel barn og unge (6-15 år) som deltek på organiserte fritidsaktivitetar etter region. Svar: 8862

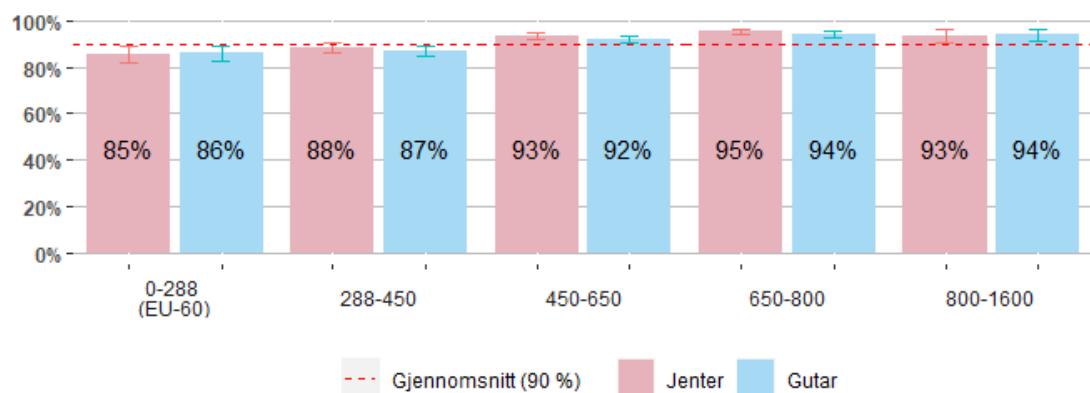
Figur 4.2: Andel barn og unge (6-15 år) som deltek på organiserte fritidsaktivitetar etter bydel i Bergen kommune. Svar: 4111

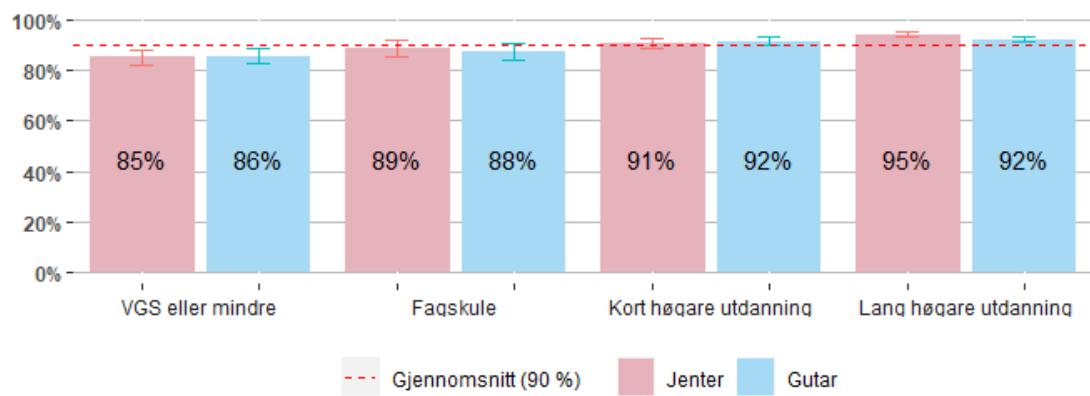
Figur 4.3: Andel gutter og jenter (6-15 år) som deltek på organiserte fritidsaktivitetar etter bustadkommunens sentralitetsklasse. Svar: 8862

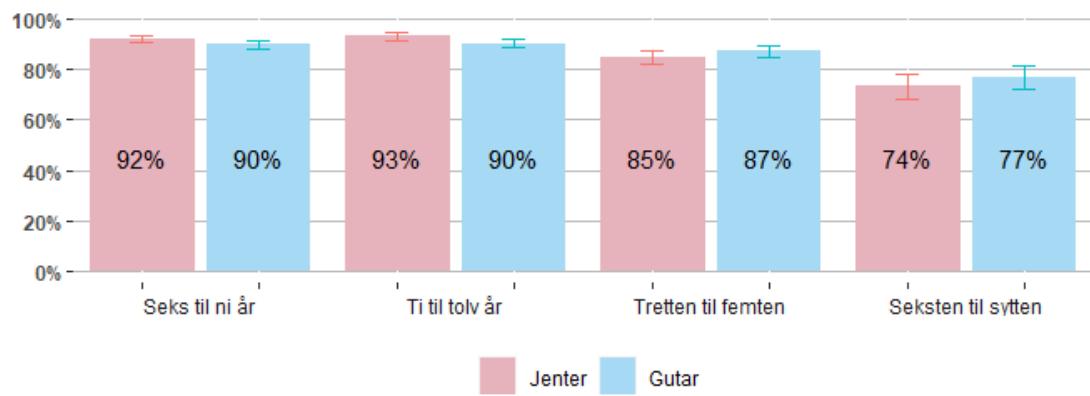
Figur 4.4: Andel gutter og jenter (6-15 år) som deltek på organiserte fritidsaktivitetar etter justert husstandsinnentekt. Svar: 8768

Figur 4.5: Andel gutter og jenter (6-15 år) som deltek på organiserte fritidsaktivitetar etter foreldras høgaste utdanningsnivå. Svar: 8825

Figur 4.6: Andel gutter og jenter (6-17 år) som deltek på organiserte fritidsaktivitetar etter alder. Svar: 9808

4.1 Betydninga av sentralitet

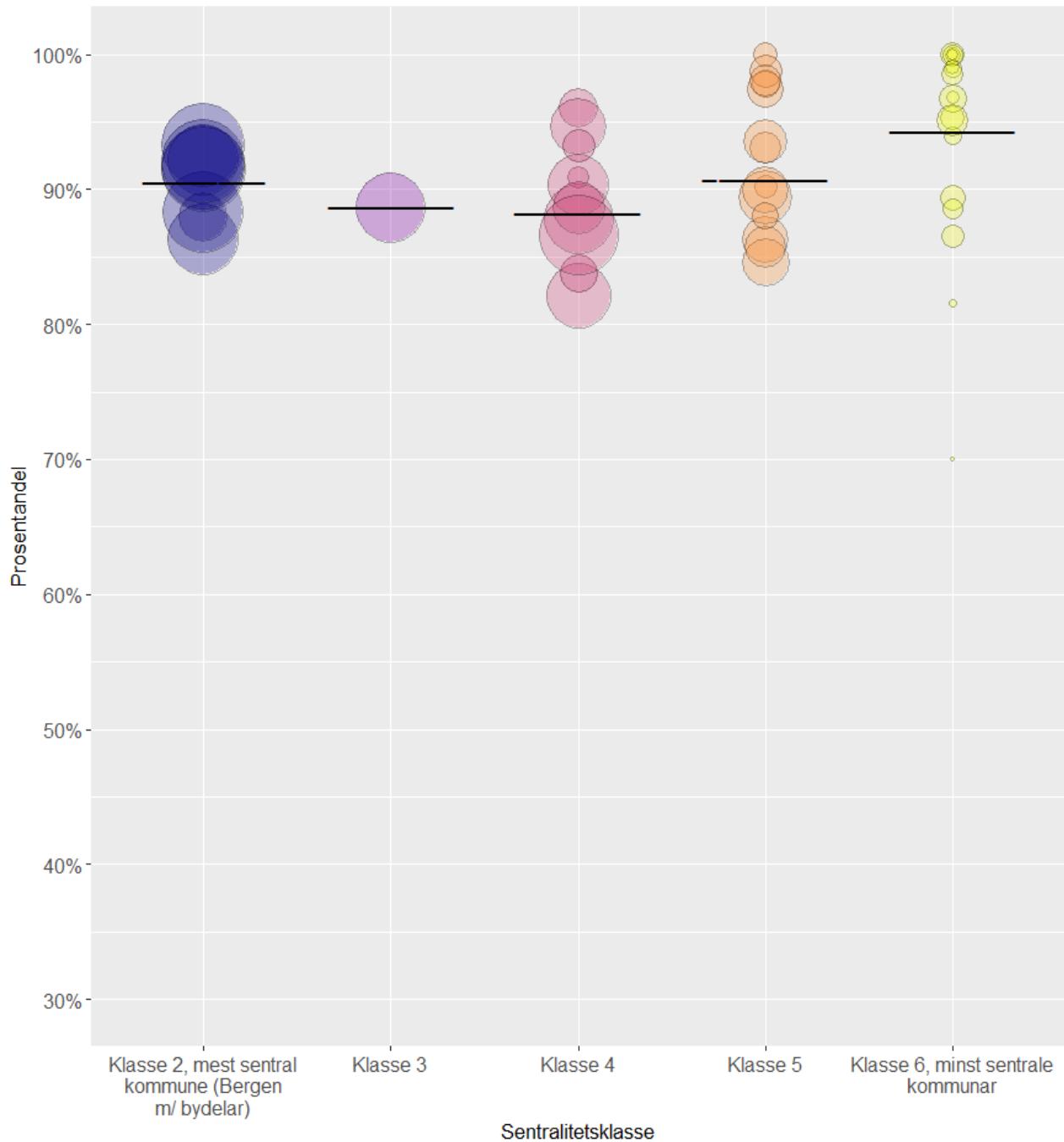
I dei neste tre figurar ser vi nærmare på sentralitet og på spreiing i andel barn og unge med fast organisert aktivitet mellom kommunar og bydelar med same sentralitet.

Først ein figur med samla deltaking i organisert aktivitet av alle typar aktivitet, så ein figur for kultur og ein figur for idrett.

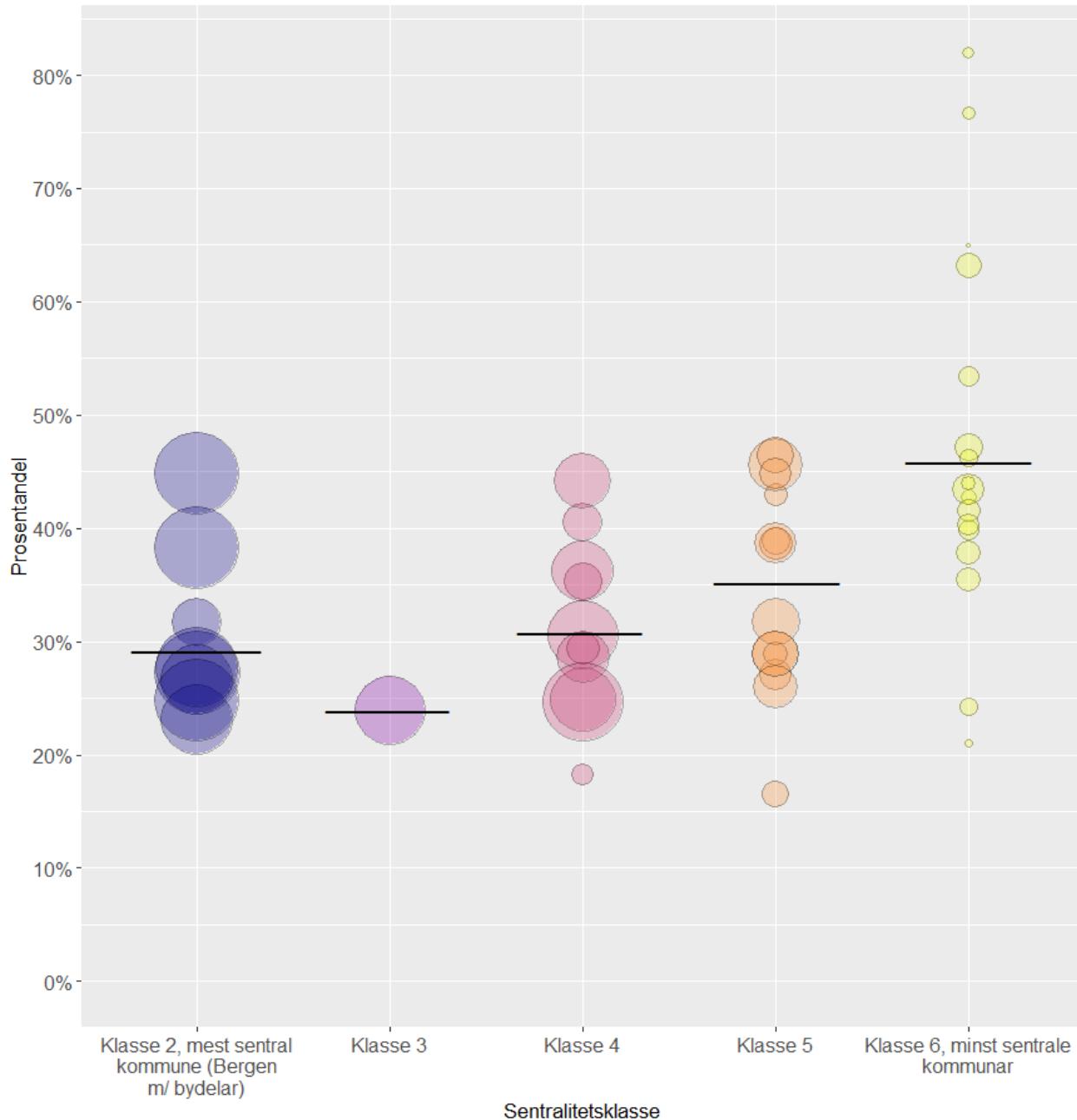
Figurane viser at det er stor ulikheit mellom kommunar også innan en sentralitetsklasse, der kvar kommune er representert med ein sirkel der storleiken samsvarar med kommunen si befolkningsstørleik.

- Det er større spreiing når ein ser isolert på kultur og idrett. Av dette kan ein slutte seg til at nokre er meir idrettskommunar mens andre er meir kulturkommunar.
- Det er stor spreiing mellom kommunar, og nær like stor spreiing mellom bydelar i Bergen.
- Lav sentralitet gir auka kulturdeltaking, det er mindre effekt av sentralitet på idrett.

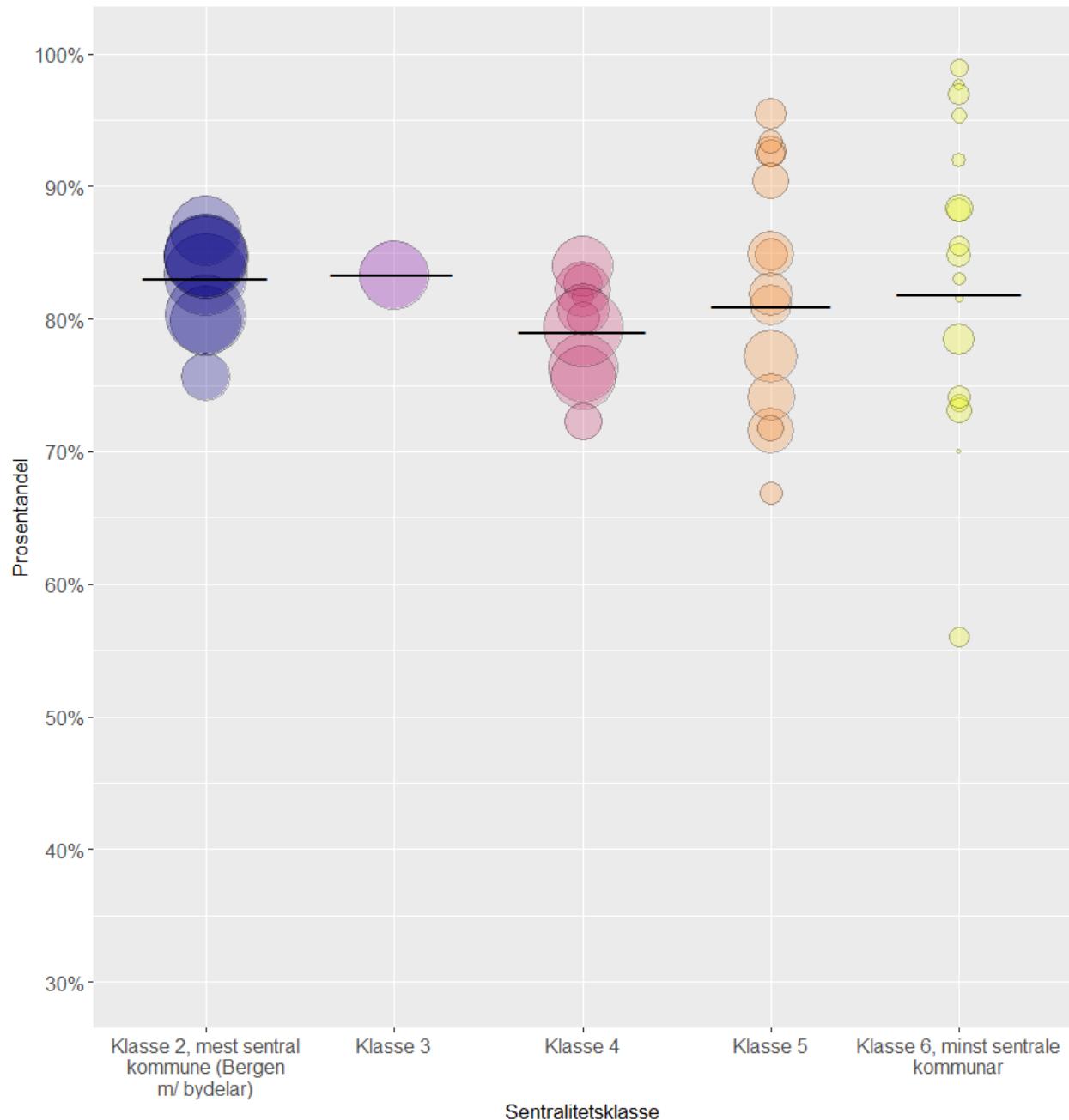
Figur 4.1.1: Andel barn og unge (6-15 år) som deltek på organiserte fritidsaktivitetar etter bustad-kommunen sin sentralitetsklasse. Storleiken på sirkelen indikerer innbyggjartalet i kommunen/ bydelen. Den svarte streken er gjennomsnittsverdien for sentralitetsklassen. Svar: 8862

Figur 4.1.2: Andel barn og unge (6-15 år) som deltek på organiserte kulturaktivitetar etter bustad-kommunen sin sentralitetsklasse. Storleiken på sirkelen indikerer innbyggjartalet i kommunen/bydelen. Den svarte streken er gjennomsnittsverdien for sentralitetsklassen. Svar: 8862

*Figur 4.1.2: Andel barn og unge (6-15 år) som deltek på **organiserte idrettsaktivitetar** etter bustad-kommunen sin sentralitetsklasse. Storleiken på sirkelen indikerer innbyggjartalet i kommunen/bydelen. Den svarte streken er gjennomsnittsverdien for sentralitetsklassen. Svar: 8862*

5. Deltaking i organiserte kulturaktivitetar

Organiserte kulturaktivitetar omfattar kor, korps, teater, dans, orkester, band, kulturverkstad eller handarbeid, anna musikk- eller kulturundervisning, kommunal kulturskule, annan kulturskule, privat musikk- eller kulturundervisning og bogekorps.

I dette kapittelet viser vi andelen barn og unge i alderen 6-15 år som deltar på minst ein organisert kulturaktivitet. Vi viser gjennomsnittleg deltaking fordelt på region, bydel i Bergen kommune, sentralitetsklassar, foreldras utdanningsnivå, husstandens justerte inntekt og aldersgrupper. Fordi 16-17 åringane i vårt utval oppfører seg svært annleis enn 6-15 åringane er dei utelatne frå utrekninga av gjennomsnittleg deltaking, men dei er inkludert i figuren som viser deltaking fordelt på aldersgrupper. I figurbeskrivingane indikerer «svar» kor mange som har svart (ja/nei) på spørsmåla om organiserte kultur-aktivitetar, som vi også har relevant bakgrunnsinformasjon om til den enkelte figur.

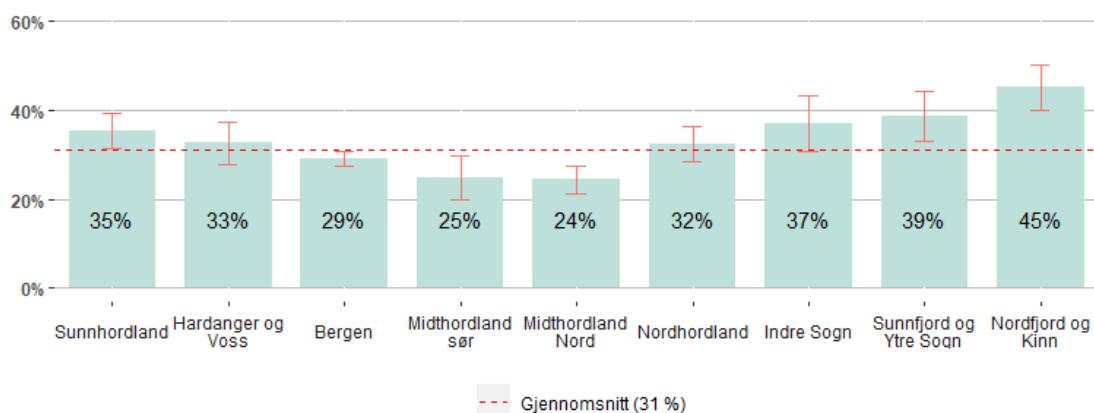
Det er store geografiske forskjellar, som ikkje berre kan forklarast av sosioøkonomisk ulikskap:

- Region: Lågast deltaking i Midthordland (24-25%) og Bergen (29%). Høgast i Sogn og Fjordane (35% til 40%).
- Store skilnader mellom kommunane i kvar sentralitetsklasse. Større deltaking i mindre sentrale kommunar. Den kommunale kulturskulen er ein viktig drivar her.
- Blant bydelane i Bergen er det stor forskjell i kulturdeltaking frå 23% i Ytrebygda til 45% i Bergenhus.

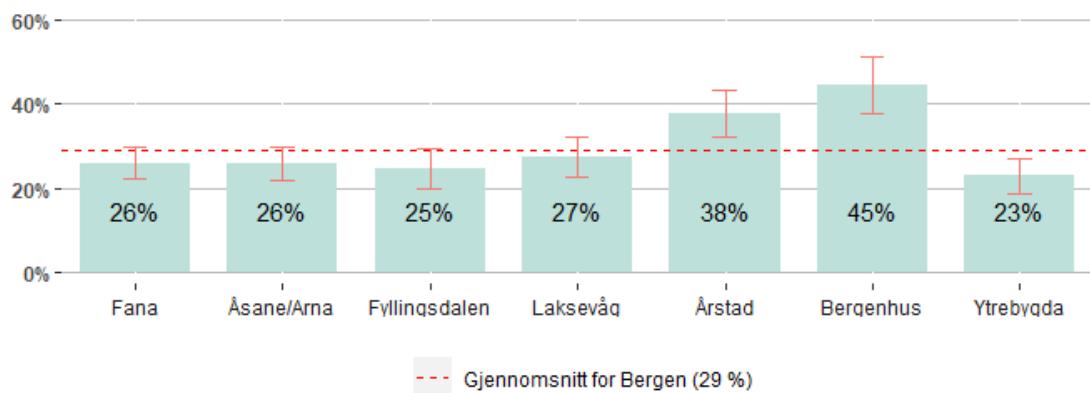
Utdanning og kjønn viktig for deltagelsen:

- Våren 2022 var deltakelsen i organiserte kulturaktivitetar i gjennomsnitt 31% av alle barn og unge mellom 6 og 15 år:
- Jenter deltek i langt større grad enn gutter.
- Deltaking aukar med foreldra si utdanning, særleg for jenter.
- Deltaking er lite avhengig av inntekt.
- Deltakinga økk med høgare alder.

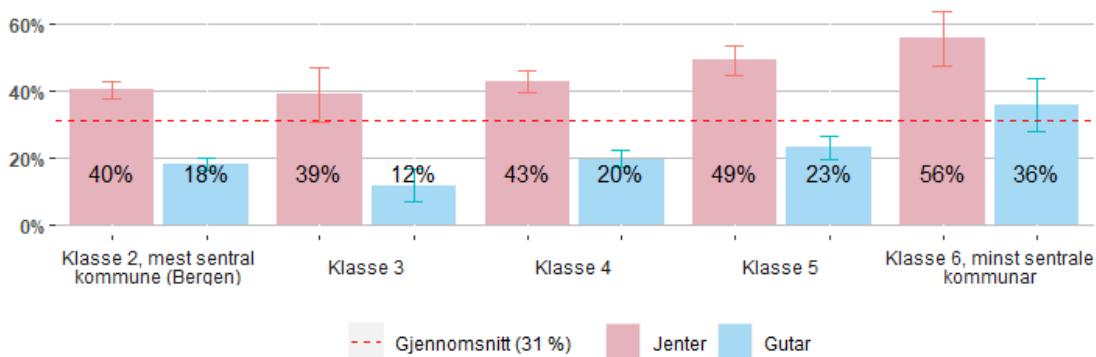
Figur 5.1: Andel barn og unge (6-15 år) som deltek på organiserte kulturaktivitetar etter region. Svar: 8904

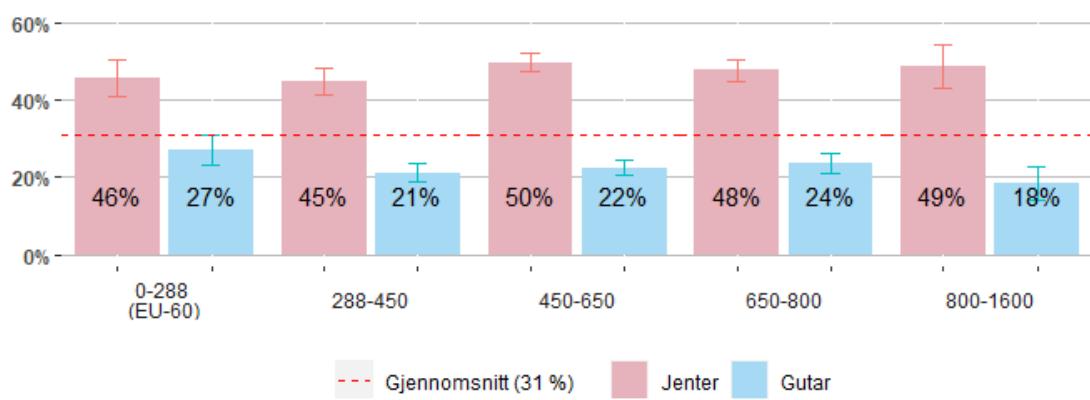
Figur 5.2: Andel barn og unge (6-15 år) som deltek på organiserte kulturaktivitetar etter bydel i Bergen kommune. Svar: 4132

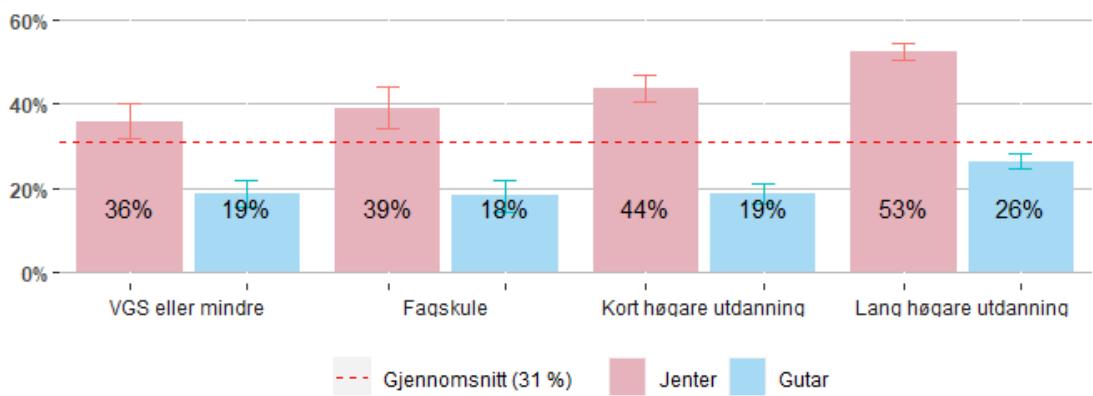
Figur 5.3: Andel gutter og jenter (6-15 år) som deltek på organiserte kulturaktivitetar etter bustadkommunens sentralitetsklasse. Svar: 8904

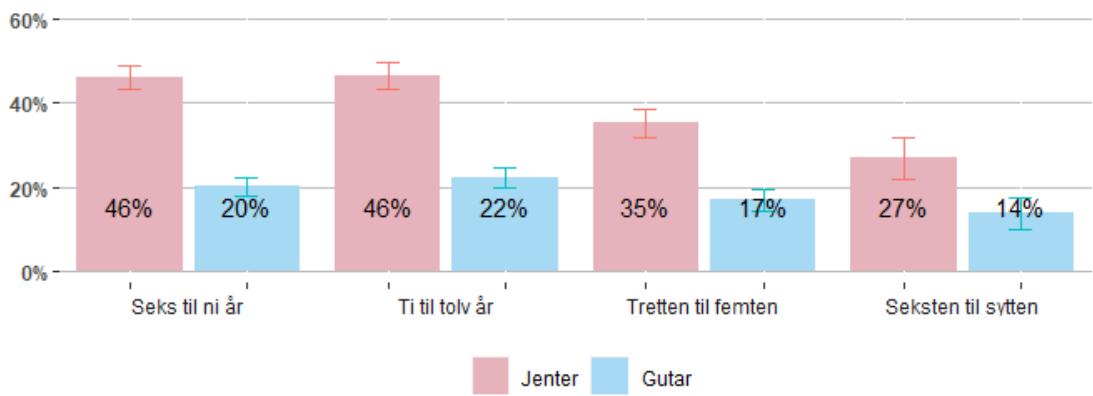
Figur 5.4: Andel gutter og jenter (6-15 år) som deltek på organiserte kulturaktivitetar etter justert husstandsinnntekt. Svar: 8807

Figur 5.5: Andel gutter og jenter (6-15 år) som deltek på organiserte kulturaktivitetar etter foreldras høgaste utdanningsnivå. Svar: 8865

Figur 5.6: Andel gutter og jenter (6-17 år) som deltek på organiserte kulturaktivitetar etter alder. Svar: 9853

6. Fritidsklubb, kulturskule og instrument

Vestland barnefamiliepanel har detaljert data på ei rekke ulike fritidstilbod. Her vises data frå eit knippe viktige tilbod. Det vil i framtida kome meir analyse på andre tilbod, og om samanheng mellom tilbod.

I dette kapittelet viser vi andelen barn og unge i alderen 6-15 år som deltar på fritidsklubb, kulturskule eller som har spelt eit instrument heime den siste veka. Vi viser gjennomsnittleg deltaking fordelt på region, bydel i Bergen kommune, sentralitetsklassar, foreldras utdanningsnivå, husstandens justerte inntekt og aldersgrupper. Fordi 16-17 åringane i vårt utval oppfører seg svært annleis enn 6-15 åringane er dei utelatne frå utrekninga av gjennomsnittleg deltaking, men dei er inkludert i figuren som viser deltaking fordelt på aldersgrupper.

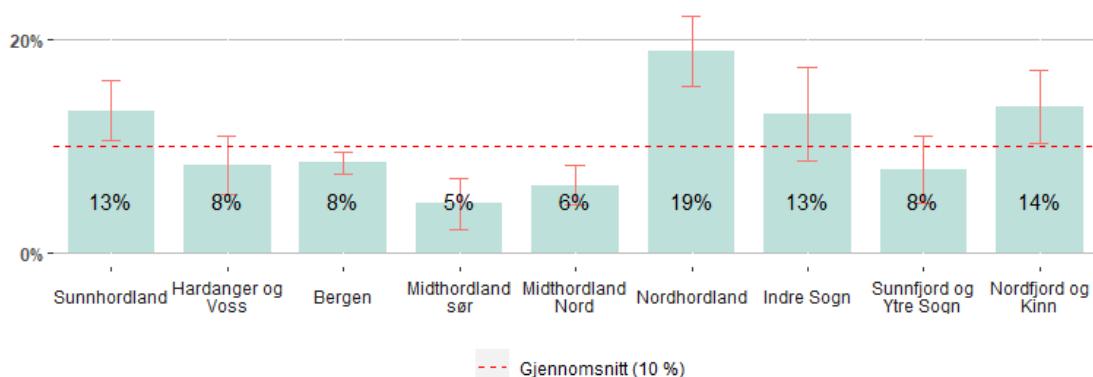
6.1 Deltaking på fritidsklubb

Deltaking på fritidsklubb varierer:

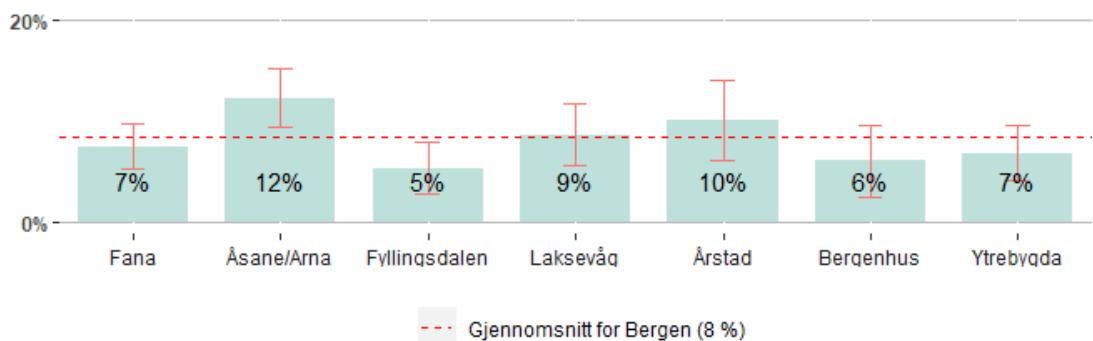
- Store regionale skilnader. Lågast i Midthordland, høgst i Nordhordland.
- Størst deltaking i lite sentrale kommunar. Særleg for jenter ein markert topp i dei aller minst sentrale kommunane.
- Dei høgaste inntektsgruppene signifikant mindre deltakande på fritidsklubb.
- Ingen signifikante skilnader mellom utdanningsgruppene, men dei med «lang høgare utdanning» ligg under gjennomsnittet.
- Deltakinga aukar med alder.

I figurbeskrivingane indikerer «svar» kor mange som har svart (ja/nei) på spørsmåla om organiserte «andre» aktivitetar, som vi også har relevant bakgrunnsinformasjon om til den enkelte figur.

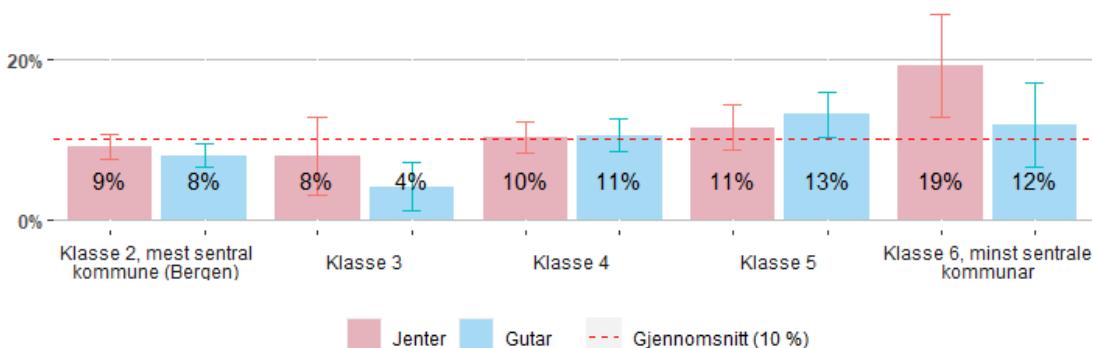
Figur 6.1.1: Andel barn og unge (6-15 år) som deltek jamleg på fritidsklubb etter region. Svar: 8862

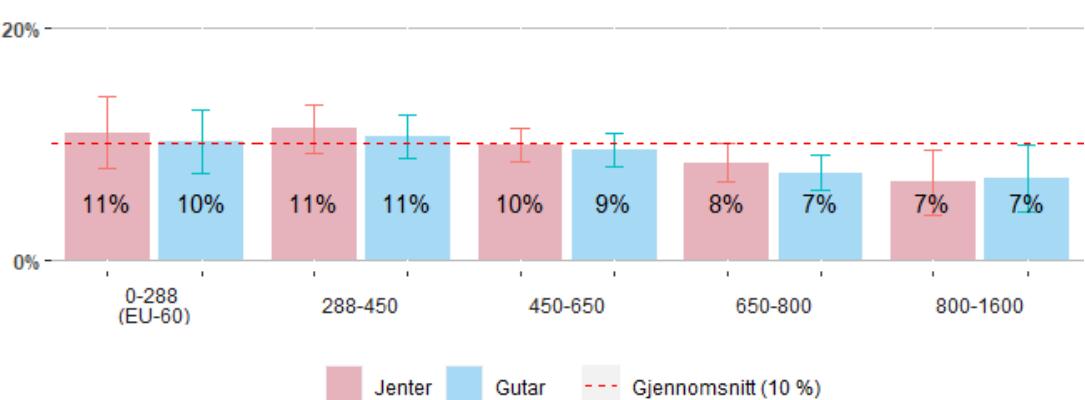
Figur 6.1.2: Andel barn og unge (6-15 år) som deltek jamleg på fritidsklubb etter bydel i Bergen kommune. Svar: 4111

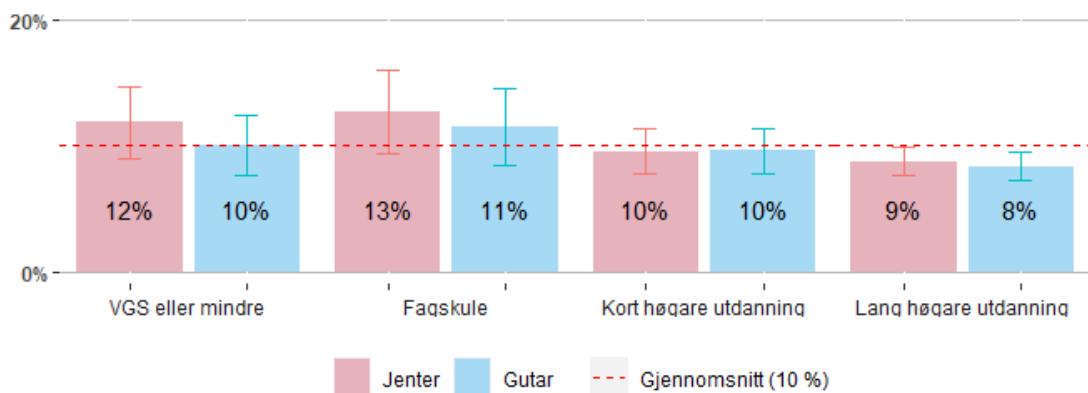
Figur 6.1.3: Andel gutter og jenter (6-15 år) som deltek jamleg på fritidsklubb etter bustadkommunens sentralitetsklasse. Svar: 8862

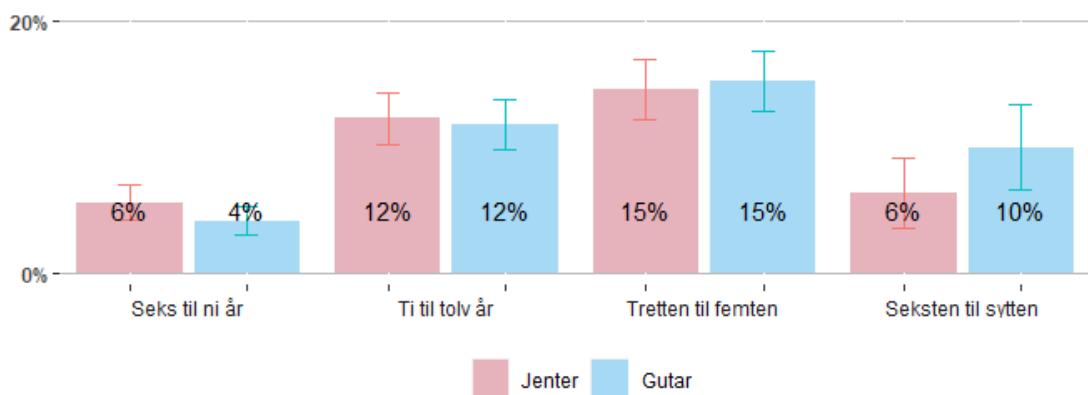
Figur 6.1.4: Andel gutter og jenter (6-15 år) som deltek jamleg på fritidsklubb etter justert husstandsinnntekt. Svar: 8768

Figur 6.1.5: Andel gutar og jenter (6-15 år) som deltek jamleg på fritidsklubb etter foreldras høgaste utdanningsnivå. Svar: 8825

Figur 6.1.6: Andel gutar og jenter (6-17 år) som deltek jamleg på fritidsklubb etter alder. Svar: 9808

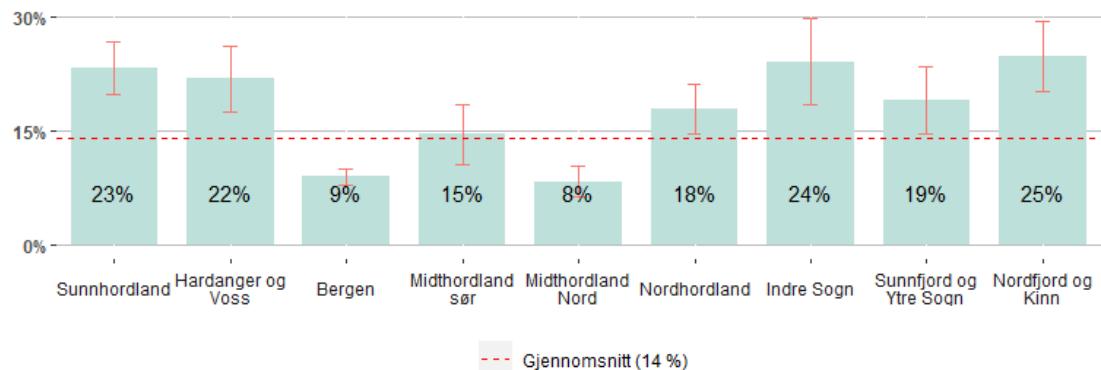
6.2 Deltaking i kommunal kulturskule

Barnefamiliepanelet har spørsmål om deltaking i kommunale, private og andre kulturskular. I denne rapporten ser vi berre på **kommunal kulturskule**. I figurbeskrivingane indikerer «svar» kor mange som har svart (ja/nei) på spørsmåla om deltaking på kulturskulen, som vi også har relevant bakgrunnsinformasjon om til den enkelte figur. Merk: Grunna ein feil i spørjeskjema har ikkje dei som har svart at barna deltar på kor fått spørsmål om deltaking på kulturskulen. Det reelle talet for kulturskuledeltaking kan difor vere noko høgare enn det som rapporterast her.

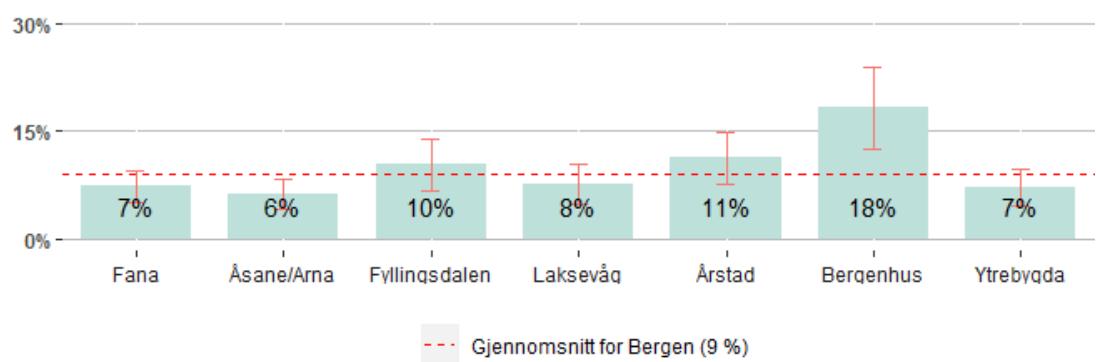
For kommunal kulturskular ser vi at:

- Det er stor forskjell mellom regionar (frå 8% i Midthordland nord til 25% i Kinn og Nordfjord), og mellom bydelar i Bergen.
- Dei minst sentrale kommunar har samtidig høgst deltaking.
- Inntekt har større samanheng med jenters deltaking enn gutars, samt at aukande utdanning gir aukande deltaking. Det er større andel av jenter i alle grupper som deltar.
- 10 til 12 åringar har størst deltaking, deltaking fell så med alder.

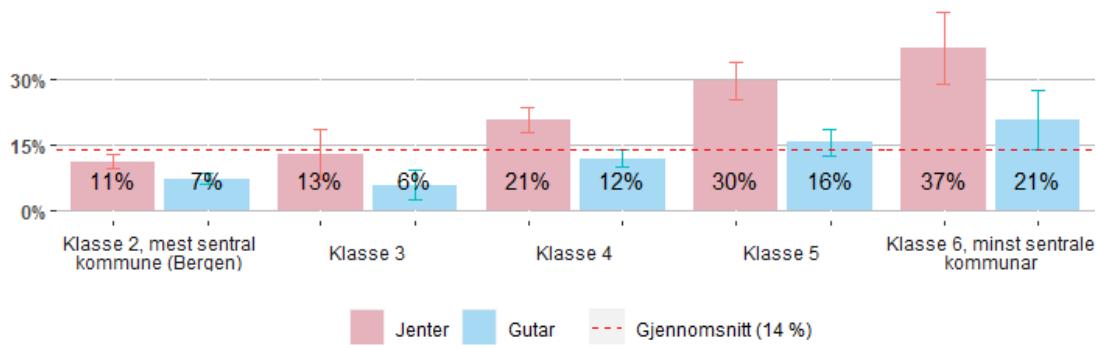
Figur 6.2.1: Andel barn og unge (6-15 år) som deltek jamleg på kommunal kulturskule etter region. Svar: 8352

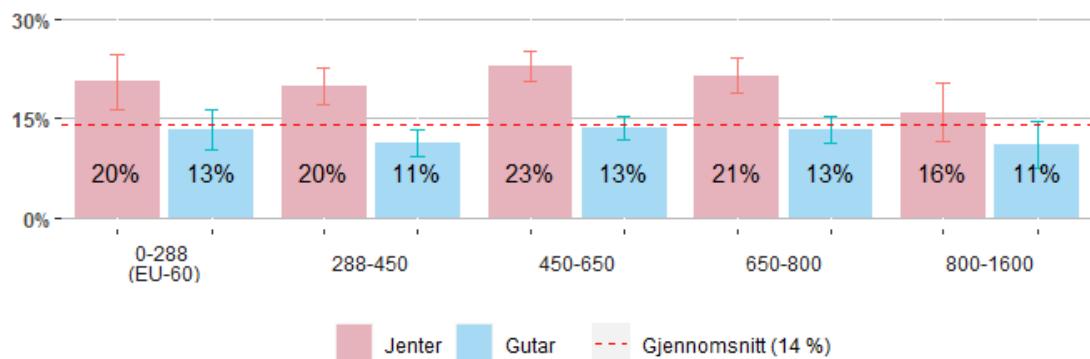
Figur 6.2.2: Andel barn og unge (6-15 år) som deltek jamleg på kommunal kulturskule etter bydel i Bergen kommune: Svar: 3832

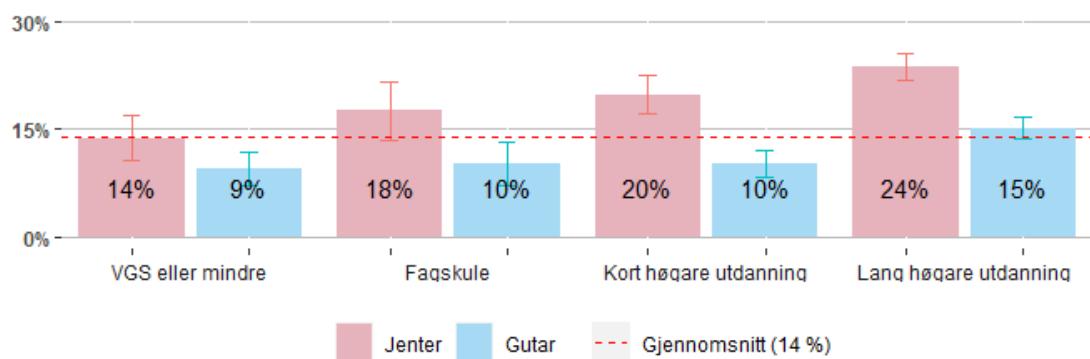
Figur 6.2.3: Andel gutter og jenter (6-15 år) som deltek jamleg på kommunal kulturskule etter bustadkommunens sentralitetsklasse. Svar: 8352

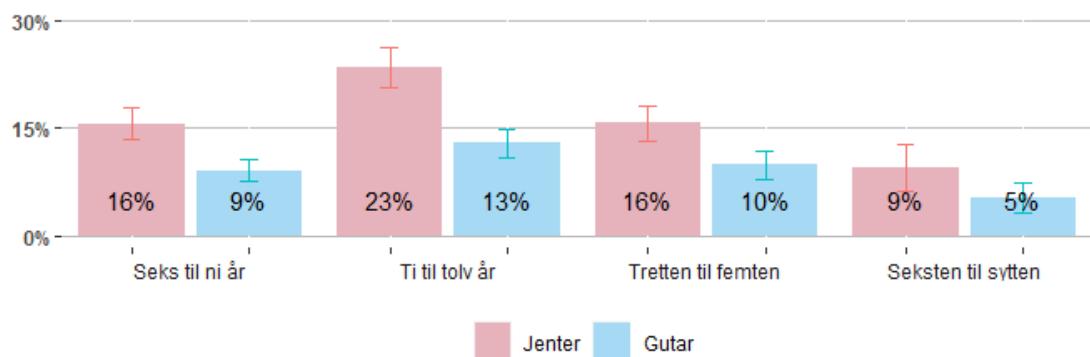
Figur 6.2.4: Andel gutter og jenter (6-15 år) som deltek jamleg på kommunal kulturskule etter justert husstandsinnntekt. Svar: 8260

Figur 6.2.5: Andel gutter og jenter (6-15 år) som deltek jamleg på kommunal kulturskule etter foreldras høgste utdanningsnivå. Svar: 8316

Figur 6.2.6: Andel gutter og jenter (6-17 år) som deltek jamleg på kommunal kulturskule etter alder. Svar: 9283

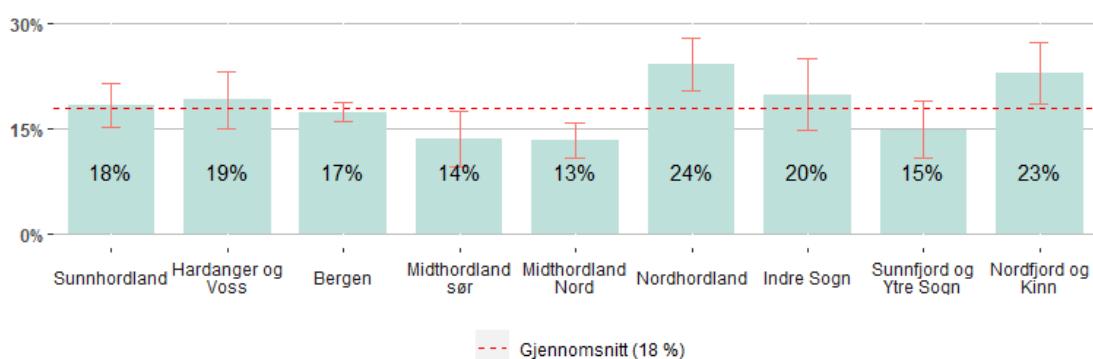
6.3 Spelt instrument siste veke

Me tek med ein eigenaktivitet som kan samanliknast med kulturskule. Her er det ein annan tidsramme: Spørsmålet er om barnet har spelt et instrument i løpet av siste veke (i mai/juni 2022). I figurbeskrivingane indikerer «svar» kor mange som har svart (ja/nei) på spørsmåla om barnet har spelt instrument i løpet av siste veke (i mai/juni 2022), som vi også har relevant bakgrunns-informasjon om til den enkelte figur.

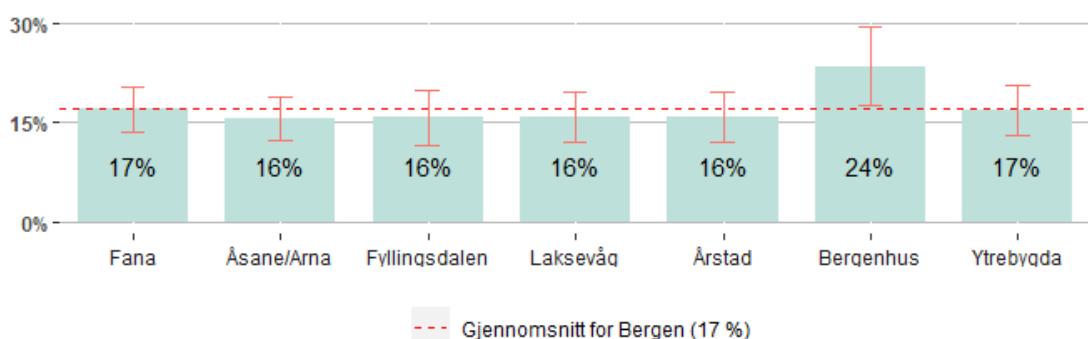
Me ser at:

- Det er mange som spelte instrument siste veke. 18% av mellom 6 og 15 år.
- Det er stor forskjell mellom regionane: Lågaste i Midthordland med 13% og 14% mot høgst i Nordhordland med 24% og Nordfjord og Kinn med 23%.
- Det er fleire som spelar i dei to minst sentrale regionar.
- Inntekt har lite å seie, men høgare utdanning aukar spelinga.
- Alder spelar lite rolle, med et lite fall i alderen 16 og 17 år.

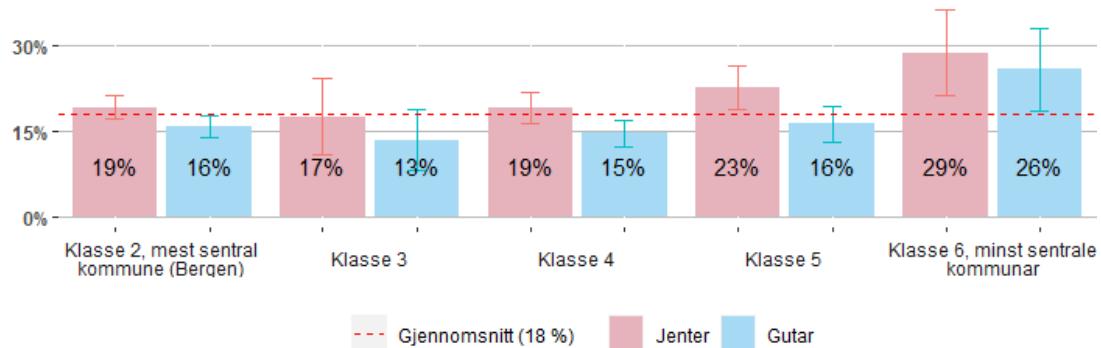
*Figur 6.3.1: Andel barn og unge (6-15 år) som har spelt instrument heime i løpet av den siste veka etter **region**. Svar: 8544*

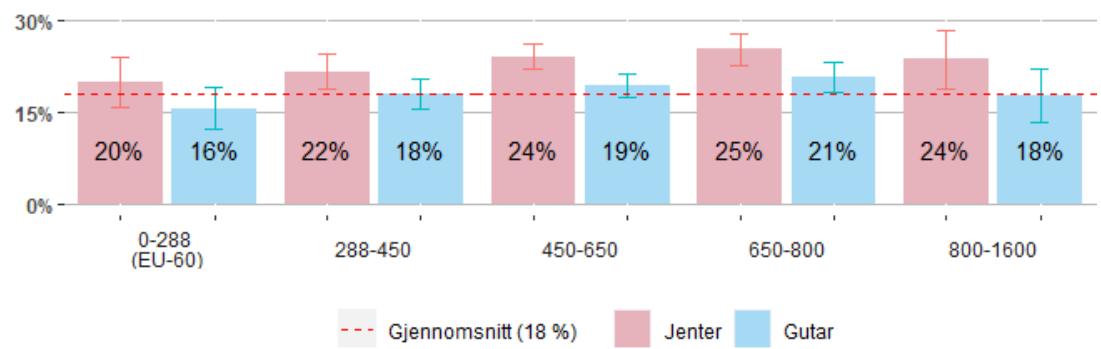
*Figur 6.3.2: Andel barn og unge (6-15 år) som har spelt instrument heime i løpet av den siste veka etter **bydel i Bergen kommune**. Svar: 3955*

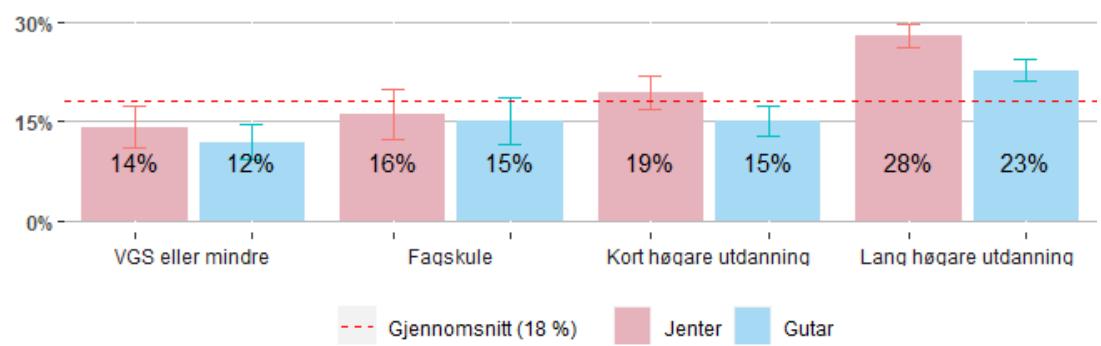
*Figur 6.3.3: Andel gutter og jenter (6-15 år) som har spelt instrument heime i løpet av den siste veka etter **bustadkommunens sentralitetsklasse**. Svar: 8544*

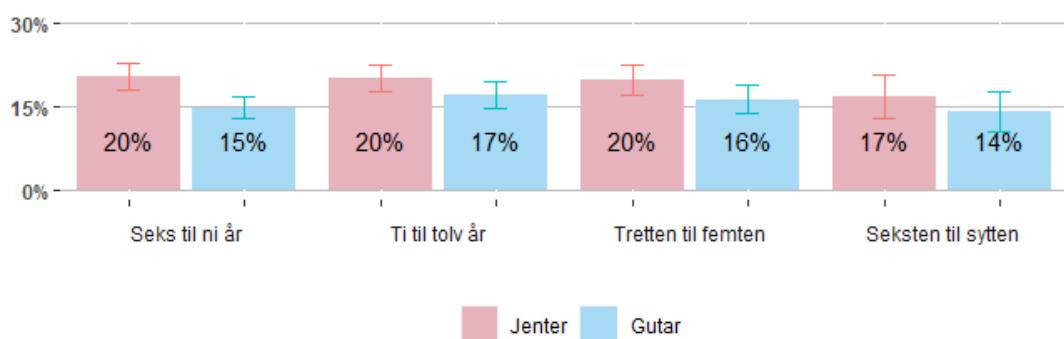
*Figur 6.3.4: Andel gutter og jenter (6-15 år) som har spelt instrument heime i løpet av den siste veka etter **justert husstandsinnntekt**. Svar: 8458*

*Figur 6.3.5: Andel gutter og jenter (6-15 år) som har spelt instrument heime i løpet av den siste veka etter **foreldras høgaste utdanningsnivå**. Svar: 8512*

Figur 6.3.6: Andel gutter og jenter (6-17 år) som har spelt instrument heime i løpet av den siste veka etter alder. Svar: 9465

7. Deltaking i organiserte idrettsaktivitetar

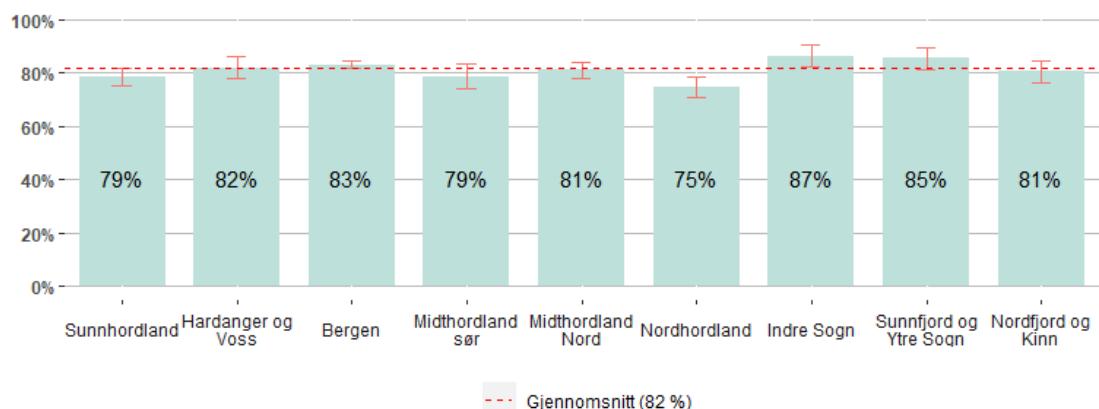
Idrettsaktivitetar omfattar fotball, handball, gymnastikk og turn, symjing, kampsport, isidrett (skøyter, ishockey, o.l.), hestesport, friidrett, motorsport, dans, basketball, amerikanske idrettar, styrkeløft, rugby, snø-idrett (ski, snowboard, eller liknande), racketsport (tennis, bordtennis, badminton, squash etc.), klatring, orientering, allidrett eller idrettsskule, golf, skyting, båtsport (segling, roing, padling), og annan.

I dette kapittelet viser vi andelen barn og unge i alderen 6-15 år som deltar på minst ein organisert idrettsaktivitet. Vi viser gjennomsnittleg deltaking fordelt på region, bydel i Bergen kommune, sentralitetsklassar, foreldras utdanningsnivå, husstandens justerte inntekt og aldersgrupper. Fordi 16-17 åringane i vårt utval oppfører seg svært annleis enn 6-15 åringane er dei utelatne frå utrekninga av gjennomsnittleg deltaking, men dei er inkludert i figuren som viser deltaking fordelt på aldersgrupper. I figurbeskrivingane indikerer «svar» kor mange som har svart (ja/nei) på spørsmåla om organiserte idretts-aktivitetar, som vi også har relevant bakgrunnsinformasjon om til den enkelte figur.

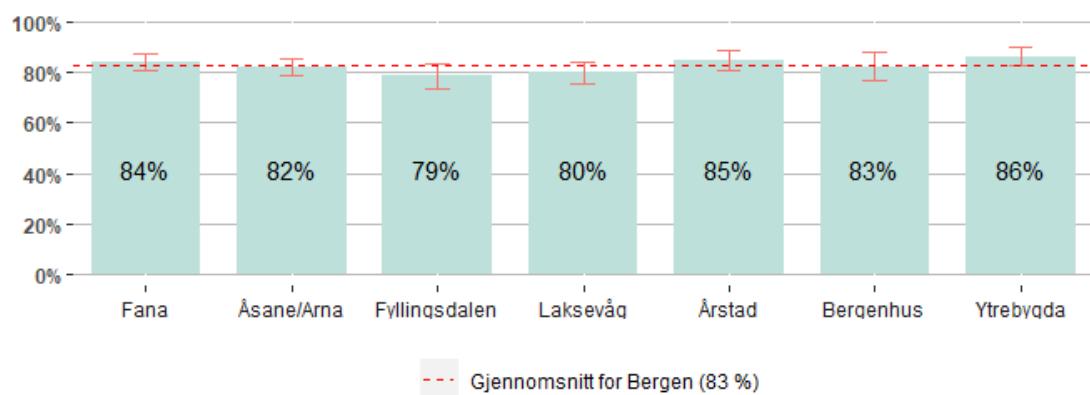
Vestland barnefamiliepanel viser at våren 2022 var deltakinga i organiserte idrettsaktivitetar:

- 82% av alle barn og unge mellom 6 og 15 år hadde en fast organisert idrettsaktivitet våren 2022
- Lågast i Nordhordland (75 %), høgst i Sogn og Sunnfjord (85 %).
- Deltakinga stig særleg med aukande inntekt, og også noko med aukande utdanning.
- Gutar deltek i litt høgare grad enn jenter.
- Deltakinga går ned med aukande alder, særleg for jenter.

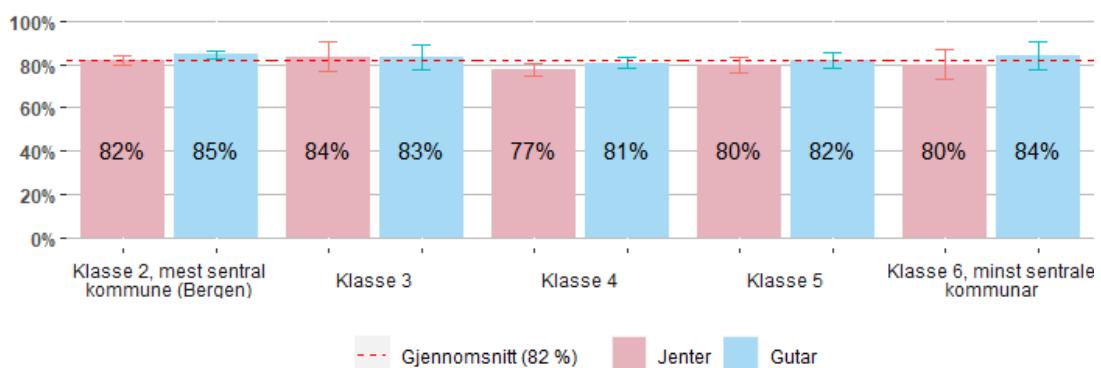
Figur 7.1: Andel barn og unge (6-15 år) som deltek på organiserte idrettsaktivitetar etter region. Svar: 8877

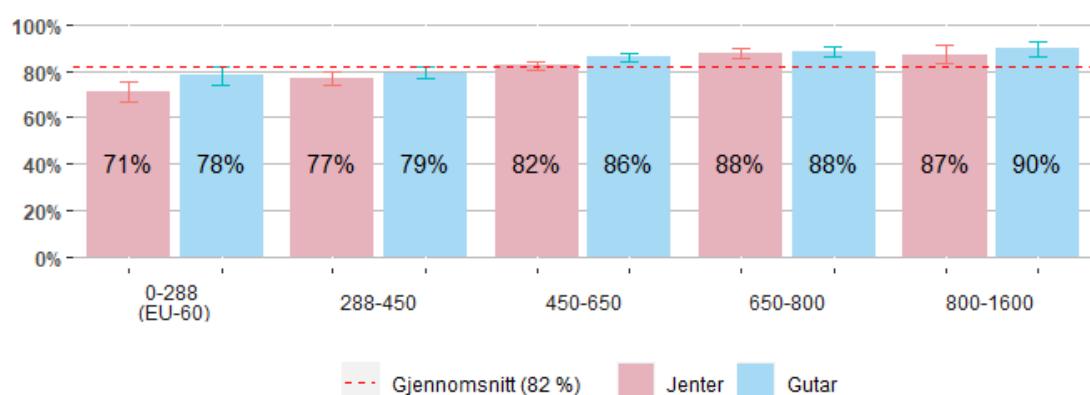
Figur 7.2: Andel barn og unge (6-15 år) som deltek på organiserte idrettsaktivitetar etter bydel i Bergen kommune. Svar: 4116

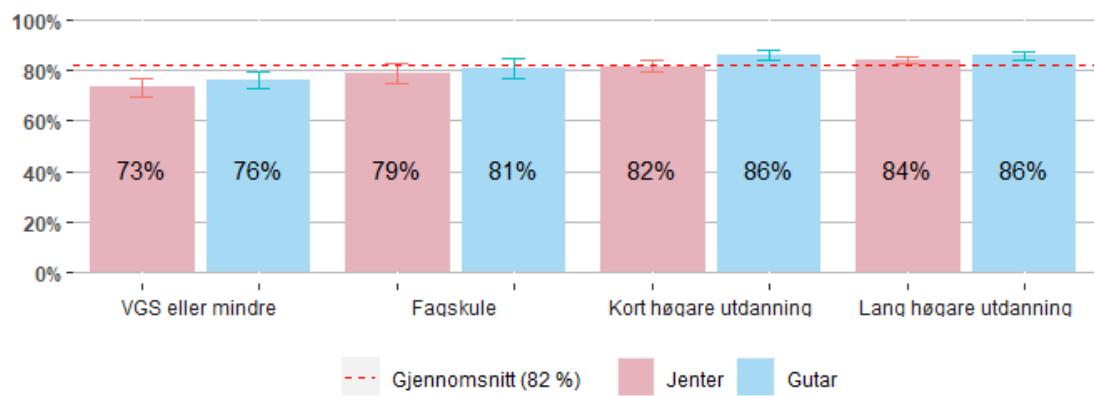
Figur 7.3: Andel gutter og jenter (6-15 år) som deltek i organiserte idrettsaktivitetar etter bustadkommunens sentralitetsklasse. Svar: 8877

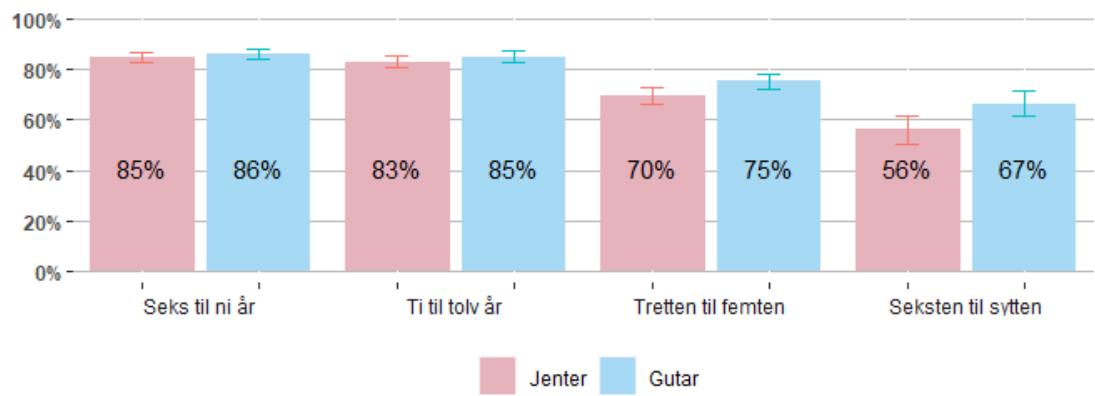
Figur 7.4: Andel gutter og jenter (6-15 år) som deltek i organiserte idrettsaktivitetar etter justert husstandsinnntekt. Svar: 8782

Figur 7.5: Andel gutter og jenter (6-15 år) som deltek i organiserte idrettsaktivitetar etter foreldras høgaste utdanningsnivå. Svar: 8840

Figur 7.6: Andel gutter og jenter (6-17 år) som deltek i organiserte idrettsaktivitetar alder. Svar: 9824

8. Deltaking i friluftsorganisasjonar

Friluft omfattar speidar, turlag, 4h, røde kors, redningsselskapet e.l., og annan.

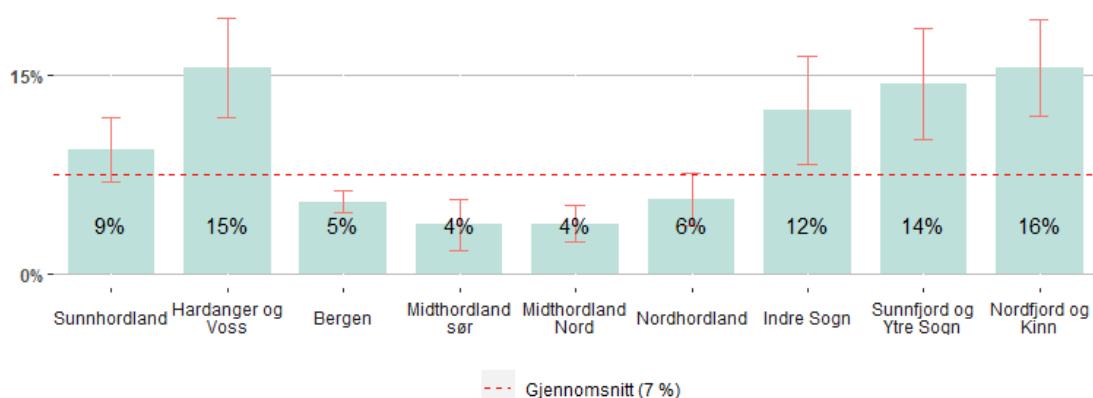
I dette kapittelet viser vi andelen barn og unge i alderen 6-15 år som deltar på minst ein organisert friluftsaktivitet. Vi viser gjennomsnittleg deltaking fordelt på region, bydel i Bergen kommune, sentralitetsklassar, foreldras utdanningsnivå, husstandens justerte inntekt og aldersgrupper. Fordi 16-17 åringane i vårt utval oppfører seg svært annleis enn 6-15 åringane er dei utelatne frå utrekninga av gjennomsnittleg deltaking, men dei er inkludert i figuren som viser deltaking fordelt på aldersgrupper. I figurbeskrivingane indikerer «svar» kor mange som har svart (ja/nei) på spørsmåla om organiserte «andre» aktivitetar, som vi også har relevant bakgrunnsinformasjon om til den enkelte figur.

Vestland barnefamiliepanel viser at det er:

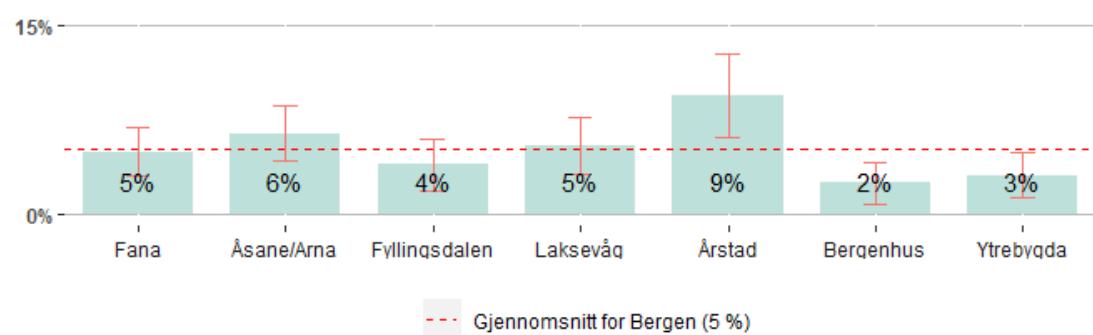
- Store regionale skilnader. Høgast deltaking i friluftslivsorganisasjonar i Sogn og Fjordane og Hardanger og Voss.
- Klart høgast deltaking i dei minst sentrale kommunane.
- Noko ulik type organisasjon etter sentralitet.

Figur 8.1: Andel barn og unge (6-15 år) som deltek i friluftsorganisasjonar etter **region**.

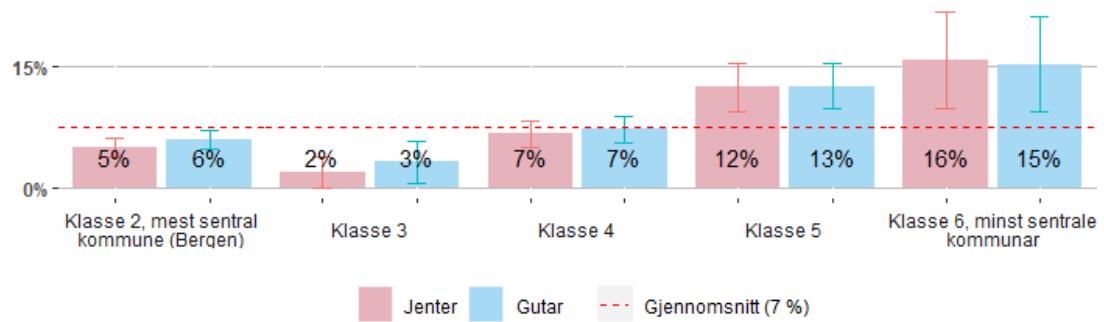
Svar: 8862

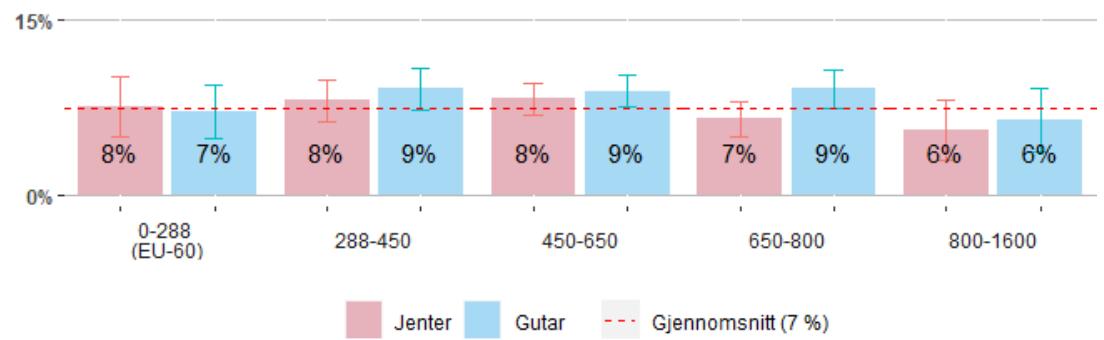
Figur 8.2: Andel barn og unge (6-15 år) som deltek i friluftsorganisasjonar etter **bydel i Bergen kommune**. Svar: 4111

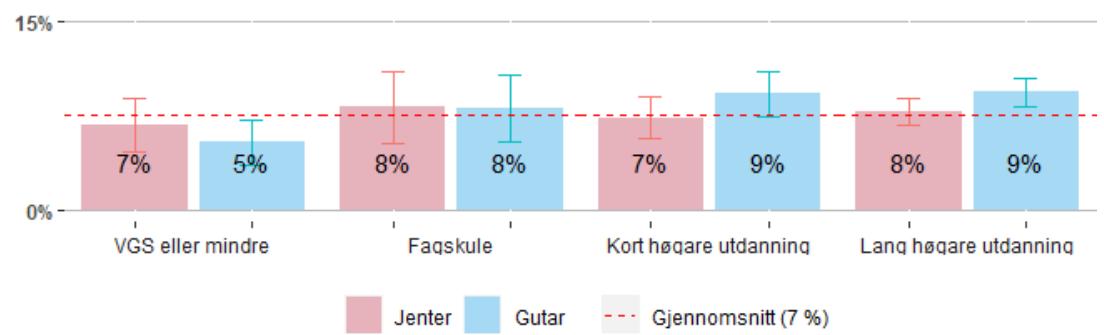
Figur 8.3: Andel gutter og jenter (6-15 år) som deltek i friluftsorganisasjonar etter bustadkommunens sentralitetsklasse. Svar: 8862

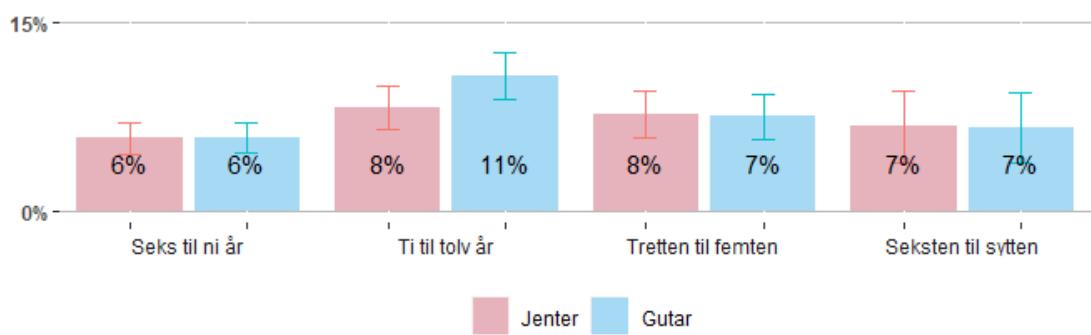
Figur 8.4: Andel gutter og jenter (6-15 år) som deltek i friluftsorganisasjonar etter justert husstandsinntekt. Svar: 8768

Figur 8.5: Andel gutter og jenter (6-15 år) som deltek i friluftsorganisasjonar etter foreldras høgaste utdanningsnivå. Svar: 8825

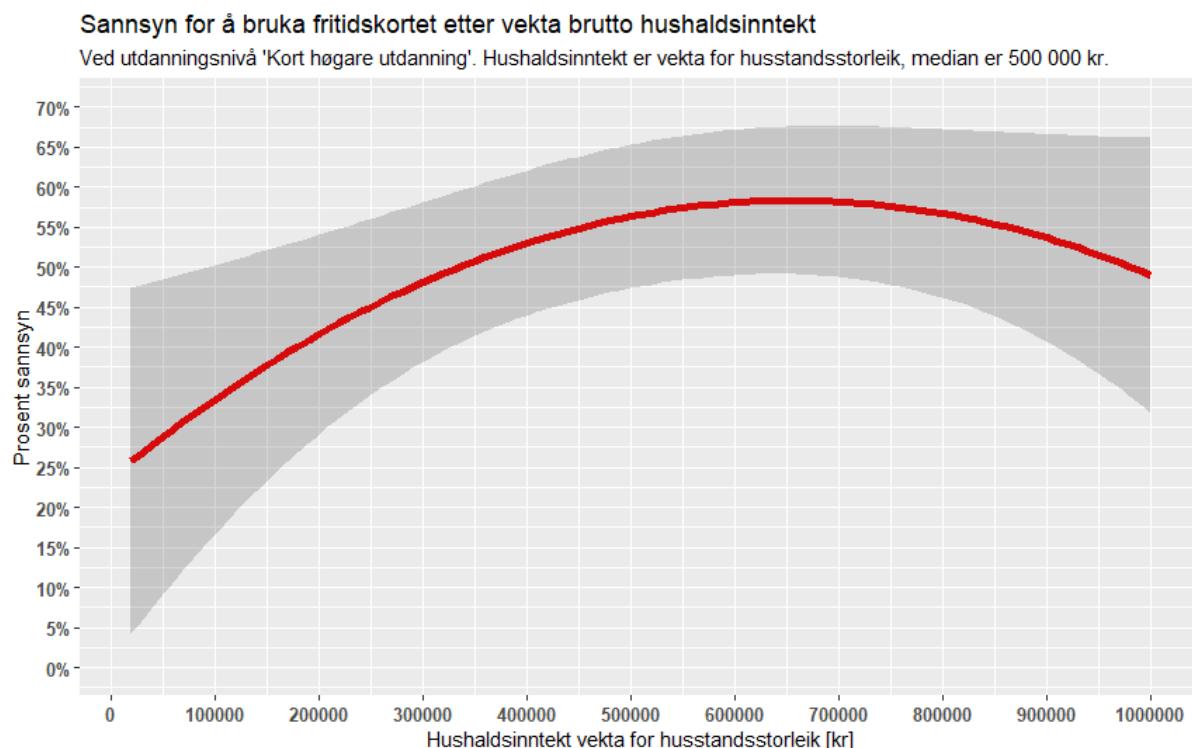
Figur 8.6: Andel gutter og jenter (6-17 år) som deltek i friluftsorganisasjonar etter alder.
Svar: 9808

9. Fritidskort og aktivitetskort

Kommunane Bømlo Stord, Fitjar og Kvam hadde ei forsøksordning med fritidskort i 2021-2022. Kortet har ein sum på kr. 1000 som alle over 6 år til kontingent og medlemsavgift til valfrie fritidsaktivitetar.

Me har analysert samanhengen mellom inntekt og bruk av fritidkortet. Sannsynet for å bruka kortet aukar kraftig med stigande inntekt før han fell noko igjen for dei med høgast inntekt. Sannsynet for å bruka kortet stig frå i underkant av 30 % for dei aller fattigaste til litt under 60 % for dei med justert brutto husstandsinnntekt mellom 600 000 og 700 000. Median justert husstandsinnntekt er rundt 550 000 kroner.

Det må seinare gjerast ein meir grundig analyse om forskjellane i kvar inntektskategori mellom samanliknbare kommunar med og utan fritidkort.

I rapport nr. 4 frå barnefamiliepanelet er det ei analyse av Bergen kommunes aktivitetskort. Aktivitetskortet er knytt til publikumsaktivitetar og gjev gratis tilgang. 6500 kort var delt ut til låginntektsgrupper. I Barnefamiliepanelet kryssar respondentane av dersom dei mottekkortet. Analysane frå rapport nr. 4 viser at aktivitetskortet fungerer utjamnande når det gjeld deltaking på dei to dyraste aktivitetane (kino og teater), i tillegg til idrettsarrangement. For desse aktivitetane er det ein skilnad i deltaking mellom dei i låginntektsgruppa som har aktivitetskortet og dei som ikkje har det.

10. Deltaking fordelt på dei einskilde aktivitetar

I dette kapittelet viser vi eit utval enkeltaktivitetar i forhold til kjønn, foreldre si utdanning og husstandens justerte inntekt og bustadkommunen sin sentralitet.

Vestland barnefamiliepanel har data om 9 kulturaktivitetar, 3 typar kulturskole, 23 idrettsaktivitetar, 5 friluftsaktivitetar, 7 andre aktivitetar og 15 egen organiserte aktivitetar. Sjå nettsida for oversikt over spørsmåla.

Det er og spurt om ei rekke eigenorganiserte aktivitetar i spennet «henge på bensinstasjon» til «spele instrument heime». Det vil i seinare rapportar kunne analyserast om samanhengen mellom eigenorganisert aktivitet og organisert aktivitet, og om kjenneteikn ved dei barn og unge som ikkje har noko.

I denne rapporten viser me nokre samanhengar mellom kjønn, føresette si utdanning, husstandens justerte inntekt og sentraliteten til bustadkommunen. Figurane består av:

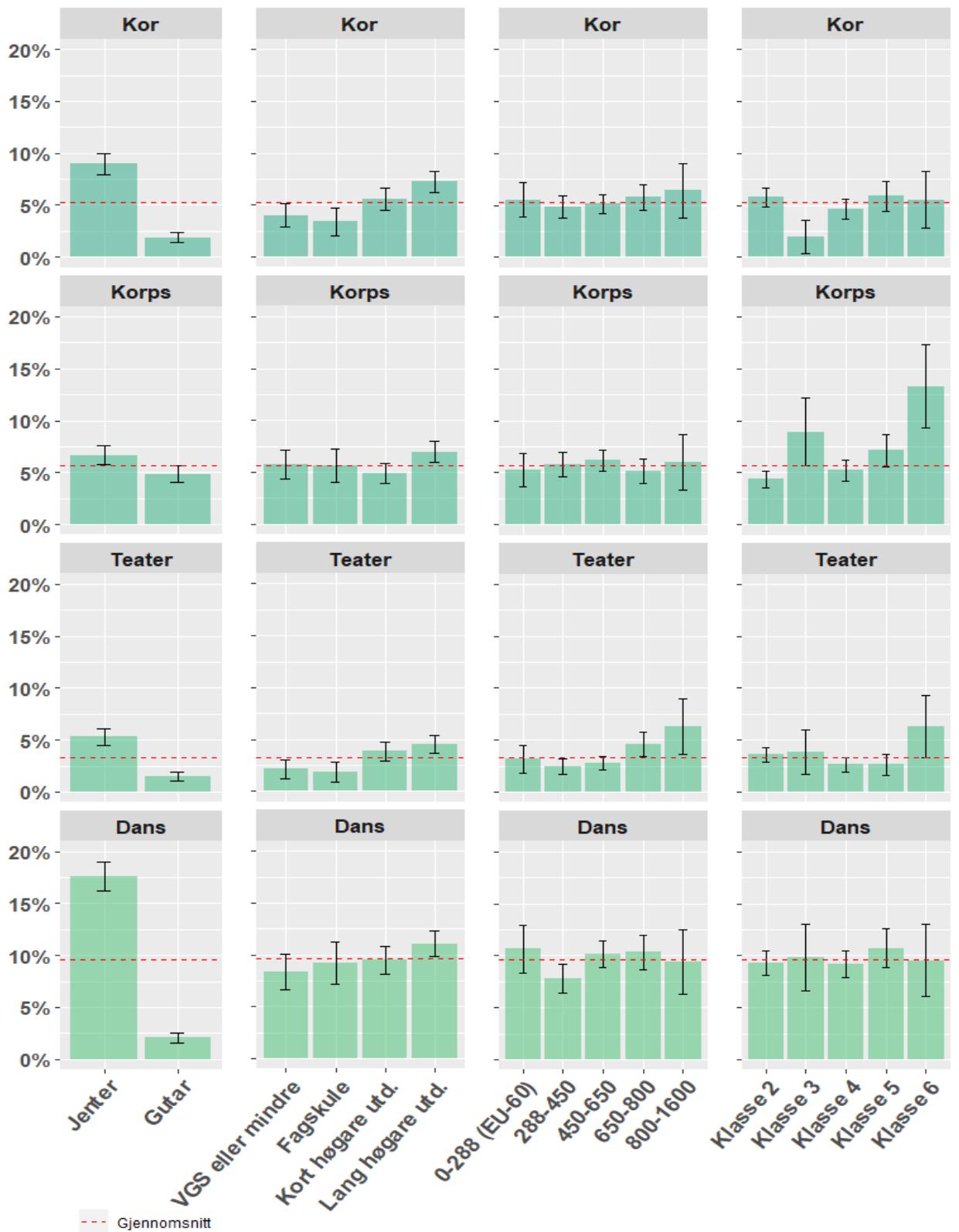
- Type aktivitet har fire grafar bortover slik at det vert danna eit bilet av kvar aktivitet.
- Første vertikale felt viser kjønn
- Andre vertikale felt viser utdanning på fire hovudgrupper. Ver merksam på at desse ikkje er like store og at den lågaste gruppa utgjer knappe halvdelen av befolkninga.
- Tredje vertikale felt viser justert hushaldsinntekt (sjå siste kapittel for forklaring av justert inntekt). Også her er gruppene av ulik størrelse. Grovt sagt er 10 % av befolkninga i lågaste og høgaste gruppe, 20% i gruppe 2 og 4 og 40% i midtarste gruppe.
- Fjerde vertikale gruppe viser ulikskap mellom kommunar i kvar sentralitetsklasse.

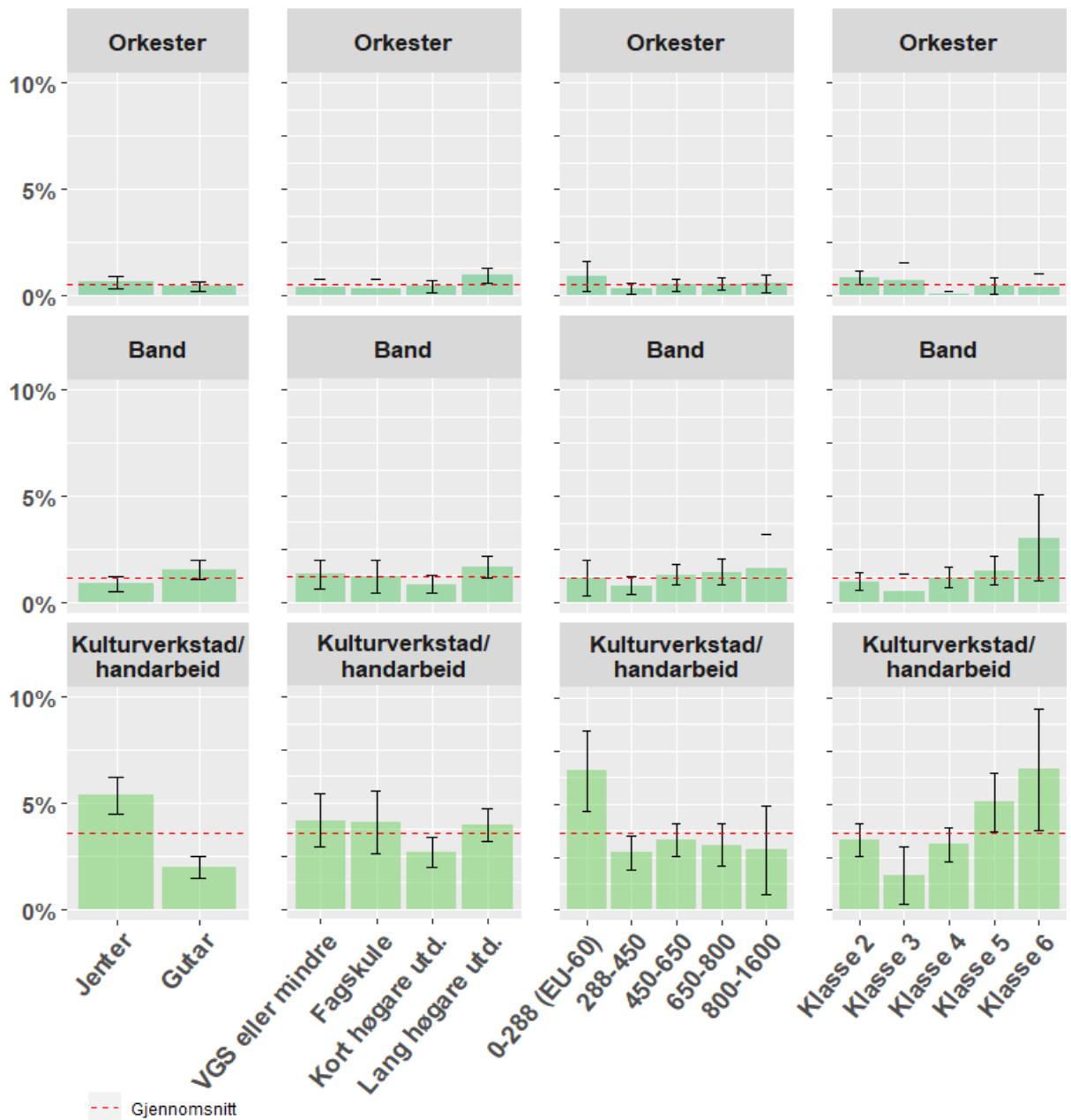
Frå tidlegare kapittel såg vi at 89 % av barn og unge mellom 6 og 15 år har minst ein fast organisert aktivitet.

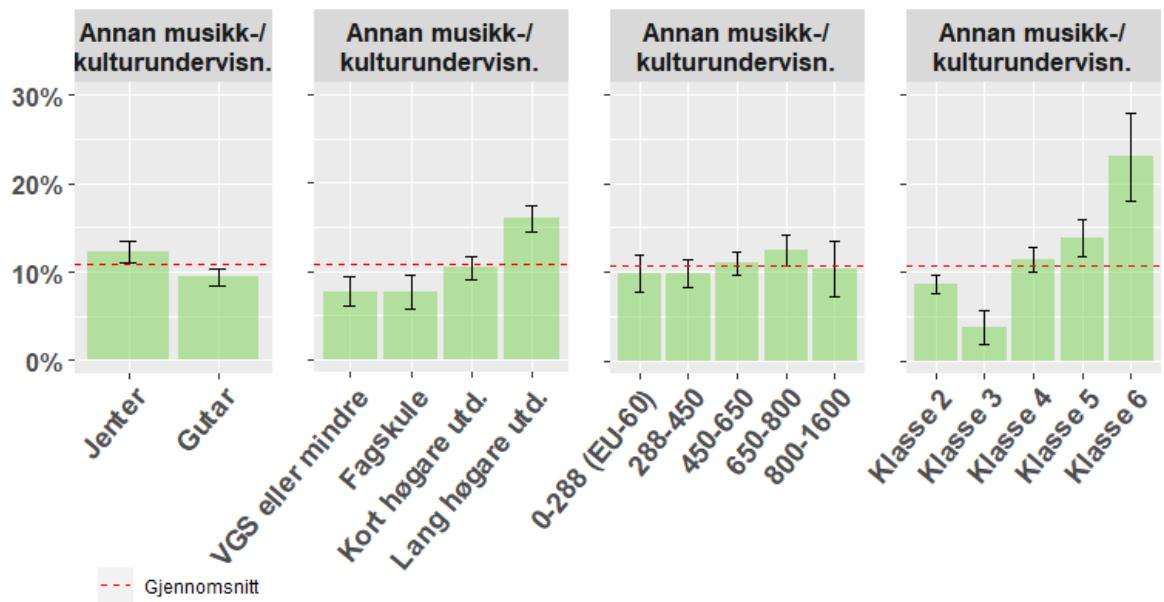
Frå tidlegare undersøkingar i Bergen veit me at dei barn og unge som har aktivitet har knappe 2 aktivitetar kvar i snitt, og at forholdet mellom kultur- og idrettsaktivitetar er 1 til 2.

Generelt har familiens inntekt lite å seie for kulturdeltaking, men har meir å sei for idrettsdeltaking. Utdanning har meir å seie for kulturdeltaking, men lite for idrettsdeltaking.

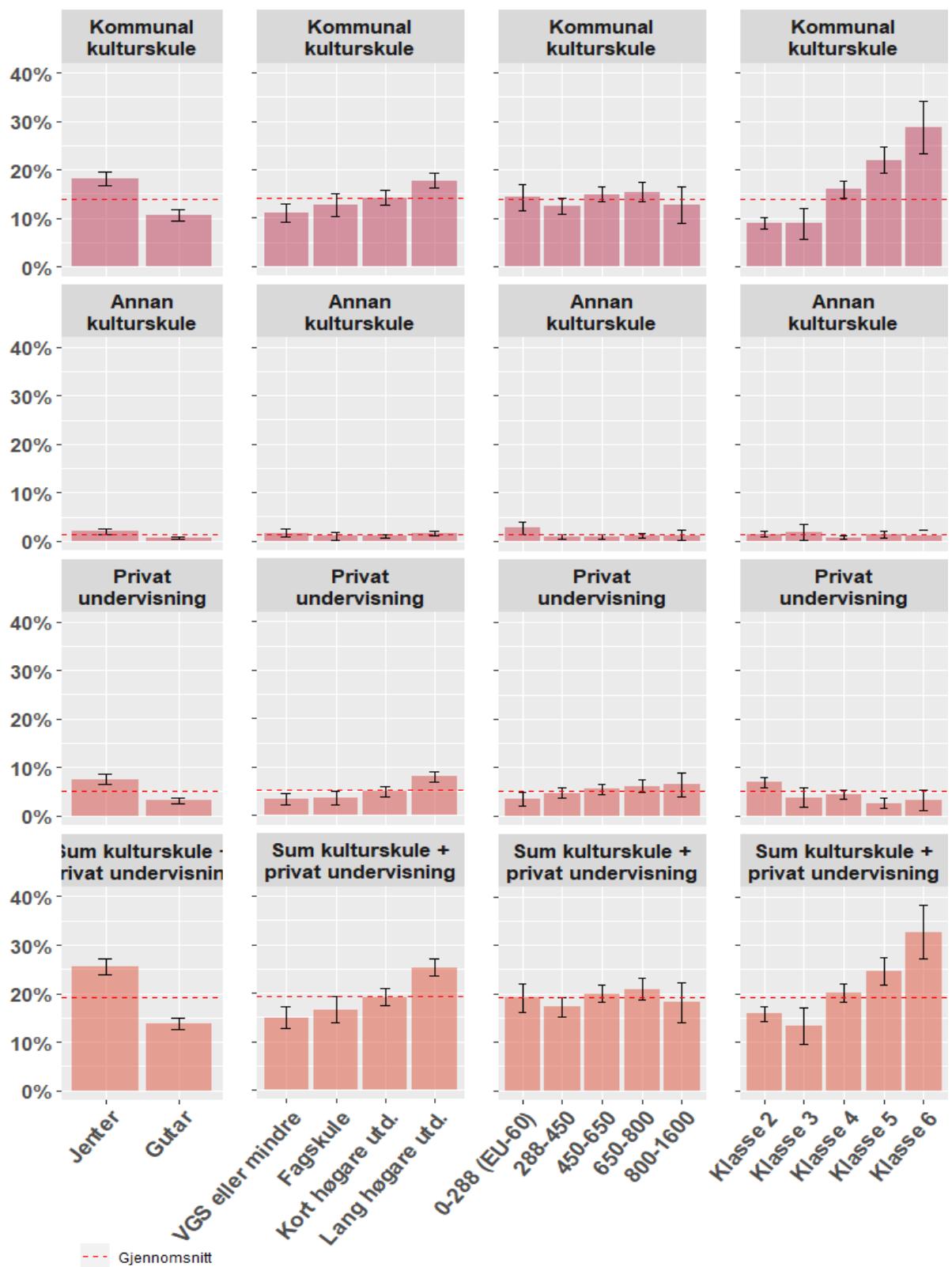
10.1 Kulturaktivitetar

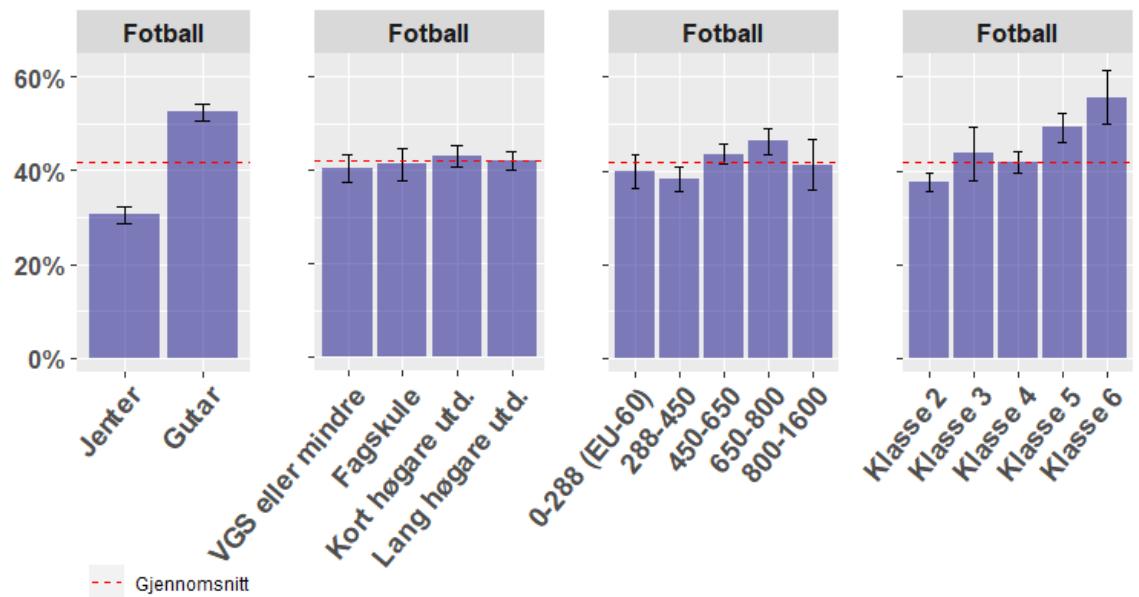

10.2 Tre typar kulturskule

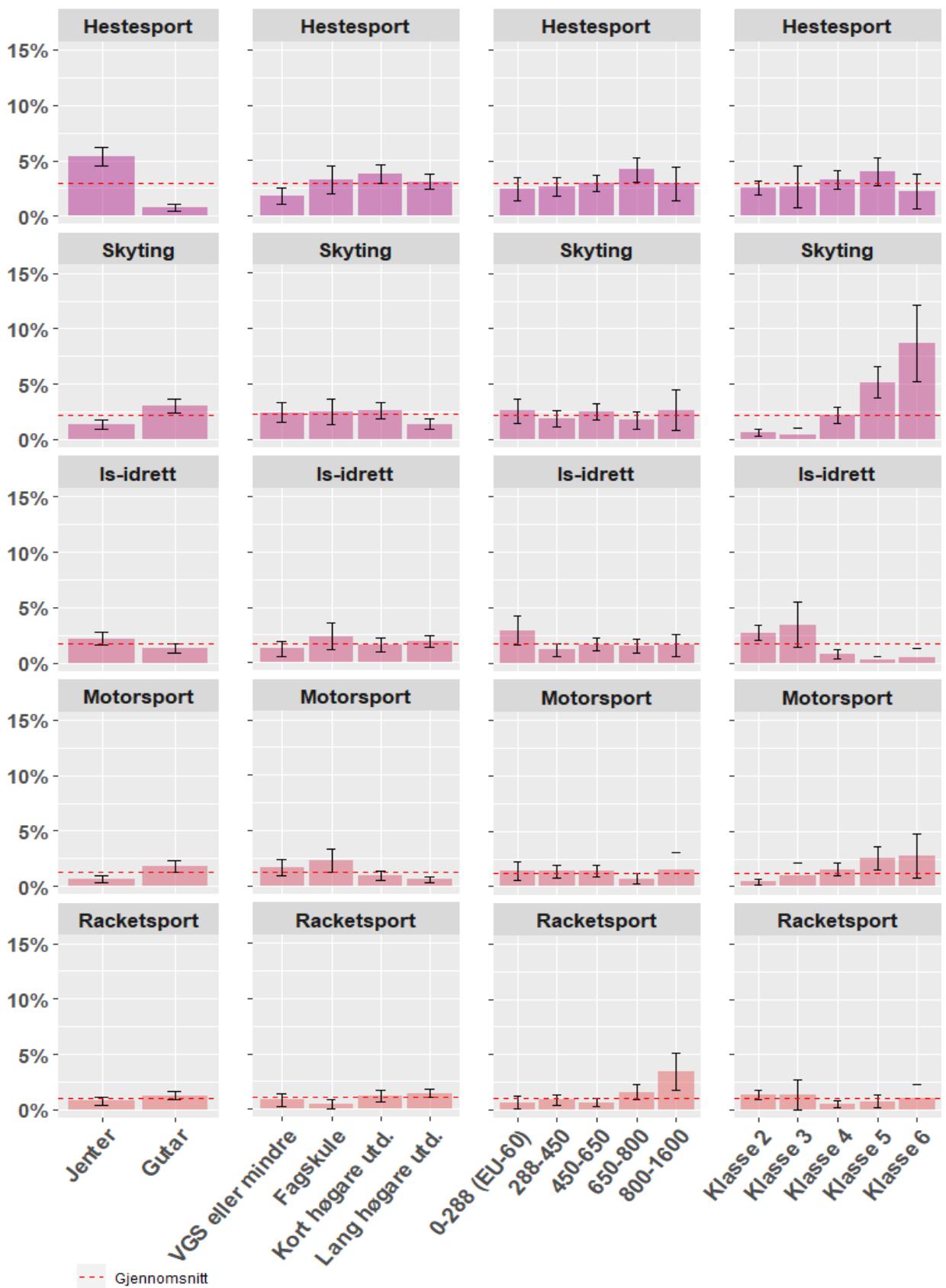

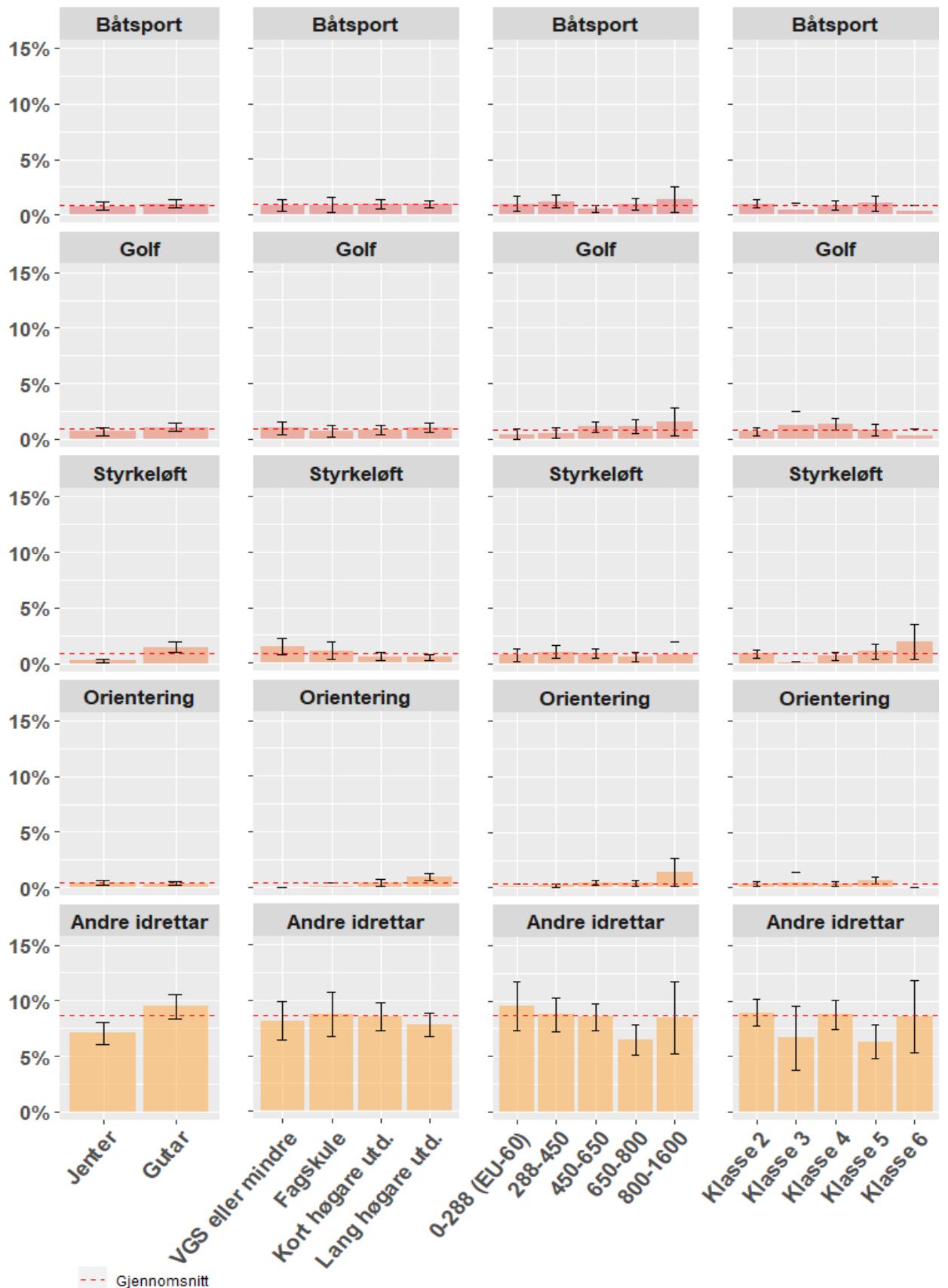
10.3 Idrettsaktivitetar

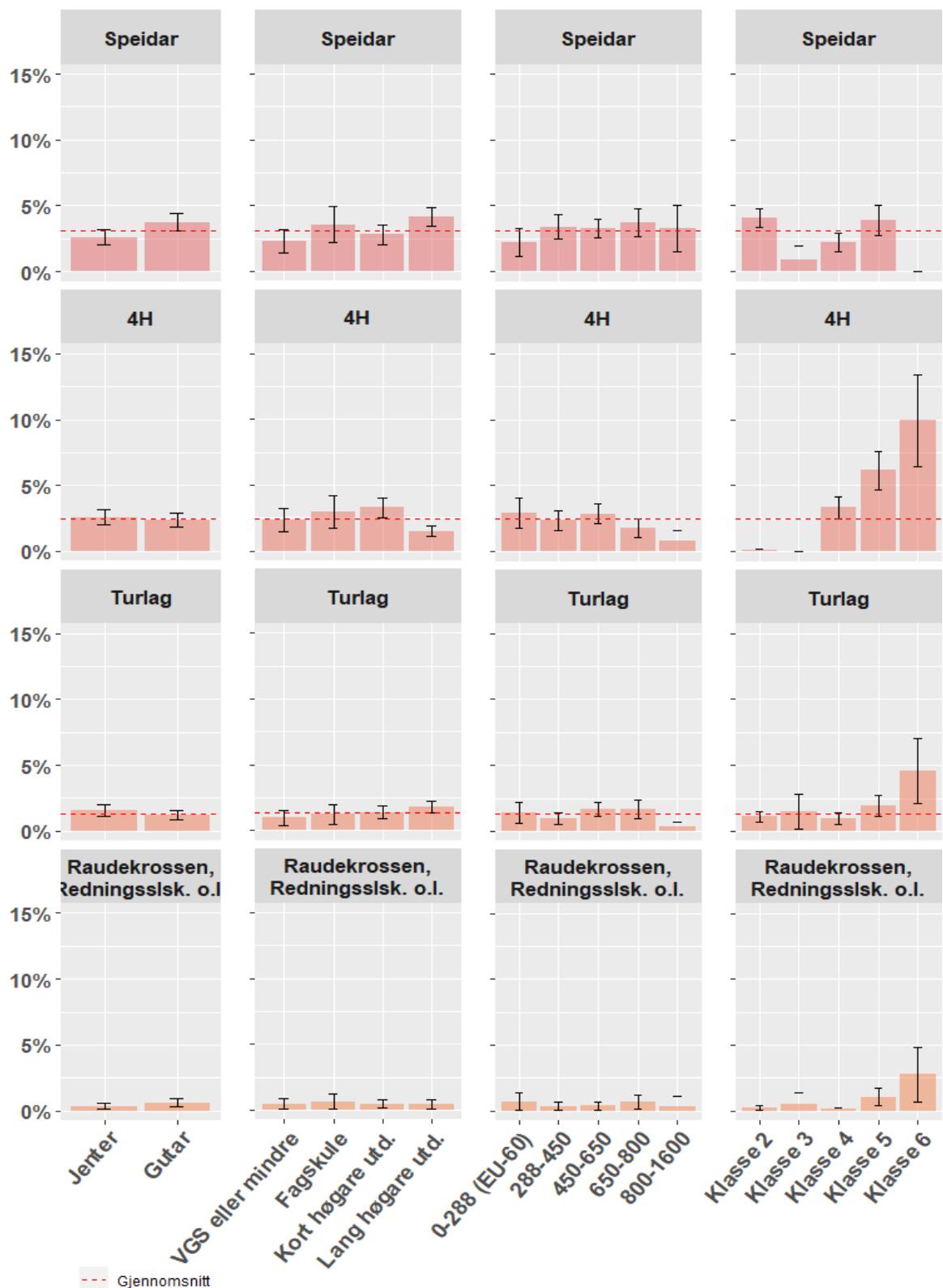

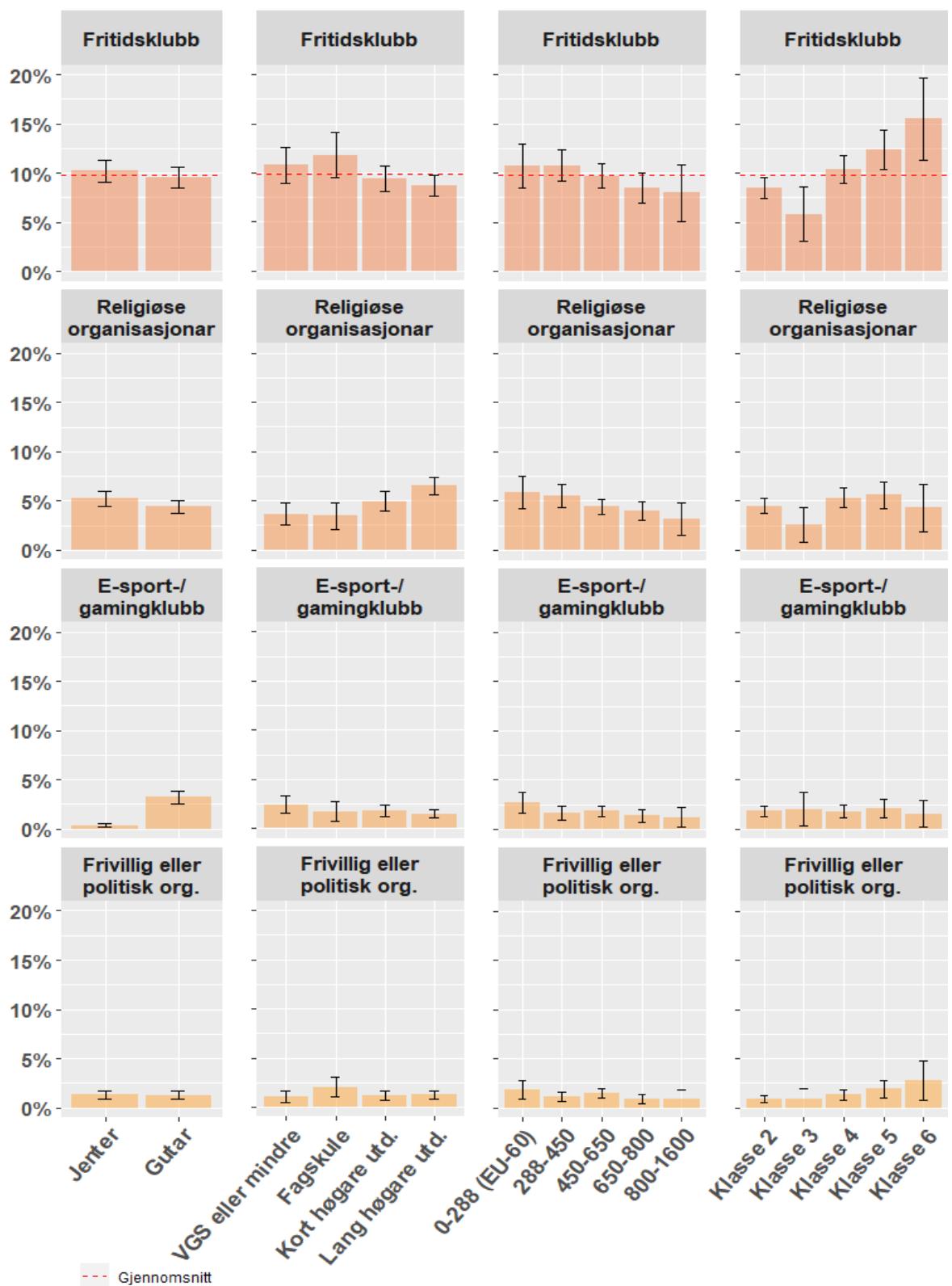

10.4 Friluftsaktivitetar

10.5 Andre aktivitetar

11. Meir om undersøkinga, analysekategoriane og metode

Barnefamiliepanelet inneholder spørsmål om barn si deltaking på ei rekke ulike kultur- og idrettsaktivitetar og andre aktivitetar. Både faste, organiserte aktivitetar, eigenorganiserte aktivitetar og publikumsdeltaking på arrangement vert dekkja. I tillegg inneholder undersøkinga ei rekke andre spørsmål som gjeld deltaking eller mangel på deltaking i fritidsaktivitetar.

Spørjeundersøkinga oppfyller personvernlovgiving. Sjå nettside med detaljar om dette.

Undersøkinga er gjennomført av Bergen kommune med støtte frå Vestland fylkeskommune. Det er også eit samarbeid med forskingsstiftinga NORCE om mediebruksørsmål.

11.1 Rapportens styrker og svakheiter

Vestland barnefamiliepanel har eit høgt tal respondentar ($n = 12951$), noko som gir eit godt utgangspunkt for mange typar analysar.

Den statistiske usikkerheita er svært låg når ein ser på tal for overordna regionar og grupper, og aukar di meir ein avgrensar respondentgruppa. Usikkerheitsnivået kjem fram i søyle-diagramma i form av ein liten strek rundt toppen av kvar søyle.

Panelen har unikt gode data frå brukaren si side når det gjeld detaljnivået for konkrete aktivitetar. Andre undersøkingar, som Ungdata, har langt færre spørsmål om fritidsaktivitetar. Ein må likevel vera merksam på at folketalet er lågt i nokre av kommunane som er med i undersøkinga. Personvernomsyn set difor grenser for detaljert nivå ein kan sjå på data på. I denne rapporten blir det ikkje lagt fram data på kommunenivå utanom for Bergen (med bydelar) og Askøy (som er åleine i sentralitetsklasse 3).

Rapporten her gjev ei oversikt over nokre sentrale data frå panelen. Den har til føremål å leggja fram oversikt som kan vera interessante i seg sjølv, og også å starta ein samtale om kva som er dei viktigaste spørsmåla ein treng svar for vidare.

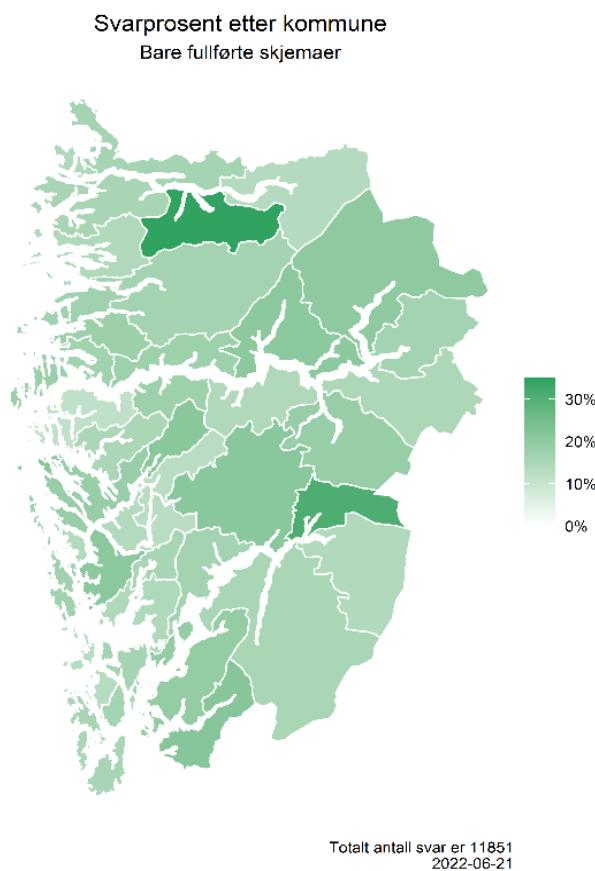
11.2 Tidspunkt, geografi, talet på spurde og respondentar

Bergen kommune har gjennomført undersøkinga tre gonger i Bergen kommune sidan 2019. I 2022 blei undersøkinga utvida til heile fylket. Spørjeundersøkinga gjekk då føre seg mellom 23. mai og 21. juni 2022.

Alle folkeregistrert i Vestland fylke med barn mellom 3 og 17 år fekk invitasjon til å delta. Når første forelder ikkje har svart etter 2 påminningar har invitasjonen gått vidare til eventuell andre forelder i husstanden.

For å inkludere flest moglege svar i analysen har vi tatt med alle respondentane som har svart på undersøkinga, sjølv om dei ikkje har fullført heile, så lenge dei har svart på spørsmålet om eige utdanningsnivå. Talet på svar som vi baserer figurane våre på vil difor variere litt, men er oppgitt i kvar figur. Med avgrensinga etter svar på eige utdanningsnivå blir svarprosenten i undersøkinga slik:

Svar 2022	Svart	Bruttoutval	Svarprosent
Bergen kommune	6229	27202	22,9 %
Vestland eks. Bergen	6722	36656	18,3 %
Total	12951	63858	20,3 %

11.3 Spørsmåla

Det er ein av dei vaksne i husstanden som svarar på spørsmål om hustanden og eitt av borna. Respondentane svarar først på spørsmål om husstandens samansetning og dei vaksne si inntekt, utdanning, fødeland og anna. Vidare er det spurd om barnet og den vaksne har delteke i ulike organiserte aktivitetar, publikumsaktivitetar, organisasjonar og anna i 2022.

Data om publikumsaktivitetar er presentert i ei anna rapport.

I denne rapporten er det data om faste organiserte aktivitetar: 9 kulturaktivitetar, 3 typar kulturskule, 23 idrettsaktivitetar, 5 friluftsaktivitetar, og 7 andre aktivitetar.

Organiserte kulturaktivitetar omfattar kor, korps, teater, dans, orkester, band, kulturverkstad eller handarbeid, anna musikk- eller kulturundervisning, kommunal kulturskule, annan kulturskule, privat musikk- eller kulturundervisning og bogekorps.

Idrettsaktivitetar omfattar fotball, handball, gymnastikk og turn, symjing, kampsport, is-idrett (skøyter, ishockey, o.l.), hestesport, friidrett, motorsport, dans, basketball, amerikanske idrettar, styrkeløft, rugby, snø-idrett (ski, snowboard, eller liknande), racketsport (tennis, bordtennis, badminton, squash etc.), klatring, orientering, allidrett eller idrettsskule, golf, skyting og båtsport (segling, roing, padling).

Friluftsaktivitetar omfattar speidar, 4H, turlag og Raudekrossen, Redningsselskapet og liknande.

I tillegg er det spurt om barnet deltek på fritidsklubb, frivillige eller politiske organisasjonar (elevorganisasjon, ungdomspolitikk, miljøorganisasjonar), innvandrarorganisasjon, e-sport- eller gamingklubb, religiøse organisasjonar, sjakk-, bridge- eller andre brett- og kortspel- klubbar.

Sjå nettsida for oversikt over alle spørsmåla.

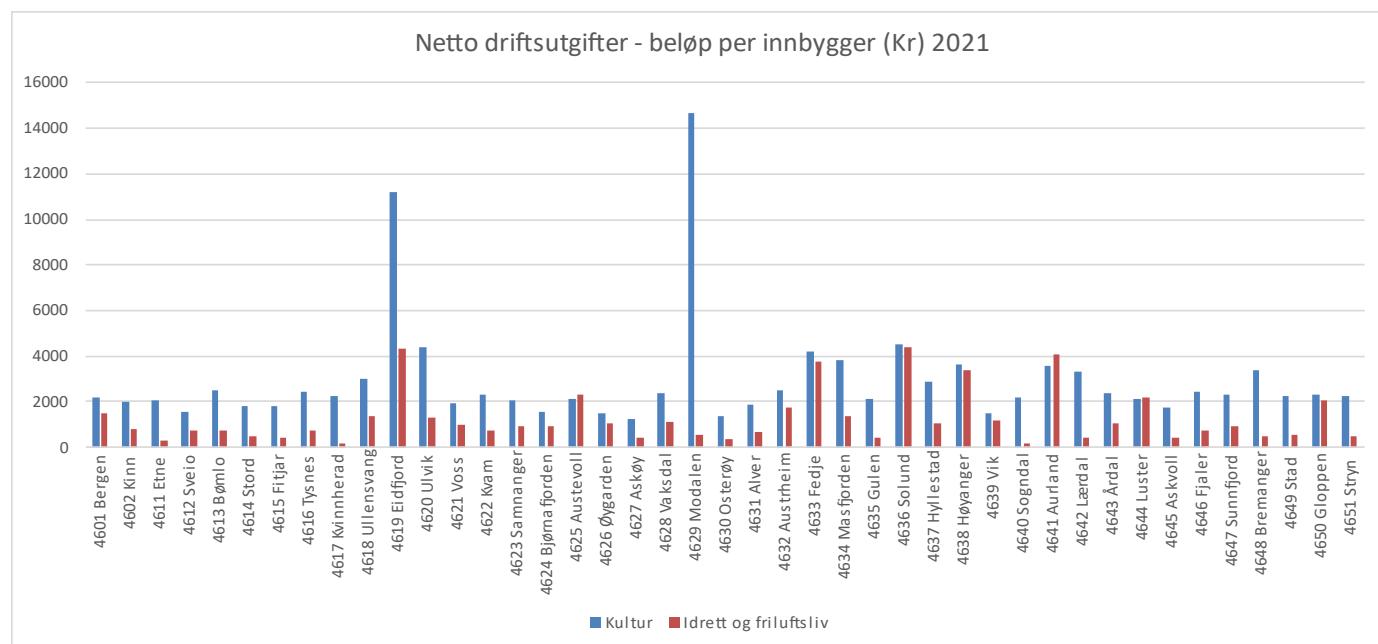
11.4 Om vektning av data

Ulike samfunnsgrupper svarar i ulik grad på spørjeundersøkingar. For å oppnå resultat som er representative for befolkninga kan ein nytta vekter. Då vil svar frå respondentar som tilhøyrar underrepresenterte demografiske grupper vega tyngre, slik at gjennomsnittstala for ein region samla sett blir meir representative. I arbeidet med denne rapporten har respondentane blitt vekta etter utdanning og etter responsraten i dei ulike kommunane.

Det kjem eigen dokumentasjonsrapport om datainnsamling og analyse.

11.5 Kommunaløkonomiske forhold

Rapporten har ikkje analysar av kommunane sitt kulturbudsjett i forhold til aktivitetsnivå, det må gjerast i framtida. Til orientering viser her rekneskapstal for 2021:

Kultur gjeld kostra-funksjonane 231 Aktivitetstilbod til barn og unge, 365 Kulturminnevern, 370 Bibliotek, 373 Kino, 375 Museum, 377 Kunstformidling, 383 Kulturskular, 385 Andre kulturaktivitetar og tilskot til andre sine kulturbrygg og 386 Kommunale kulturbrygg, Idrett gjeld kostra-funksjonar 360 Naturforvalting og friluftsliv, 380 Idrett og tilskot til andre sine idrettsanlegg, 381 Kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg.

11.5 Om analysekategoriane

Rapporten har figurar der data er analysert på ulike måtar, som går igjen i dei ulike kapittel. Variablane dataane blir analysert etter er kjønn, region i fylket, bydel i Bergen, kommunens sentralitet, foreldra sitt utdanningsnivå og husstanden si justerte bruttoinntekt.

11.5.1 Kjønn

Barnets kjønn som registrert i folkeregisteret. Av personvernomsyn har ikkje undersøkinga spørsmål om kjønnsidentitet, helse eller andre sensitive forhold.

11.5.2 Foreldrenes utdanning

Spørjeundersøkinga har detaljerte spørsmål om utdanninga til dei vaksne i hushaldninga. I denne rapporten blir det operert med ei forenkla firedeling: VGS eller mindre, Fagskule, Kort høgare utdanning (opp til 3 år på høgskule/universitet), Lang høgare utdanning (fire år eller meir på høgskule/universitet). Vidare tek ein i denne rapporten utgangspunkt i det høgaste utdannings-nivået blant dei vaksne i hushaldninga.

11.5.3 Hushaldningas justerte brutto inntekt

Respondentane har oppgitt den årlege samla bruttoinntekta i husstanden i éin av ni kategoriar i spørjeskjemaet.

Det blir operert med fem inntektskategoriar i analysane. Ein må vera merksam på at 40 % av husstandane er i den midtarste inntektskategorien, om lag 20 % i dei to kategoriene på kvar side av den midtarste kategorien, og i under- og overkant av 10 % i høvesvis låginntektsgruppa og den gruppa med høgast inntekt.

For å kunna samanlikna den reelle kjøpekrafta i ulike husstandar, må me ta omsyn til at familiar er av ulik storleik. Me baserer oss her på EU sine forbruksvekter. Den første vaksne personen i husstanden får ei forbruksvekt på 1, for eventuelle andre vaksne personar legg ein til 0,5. Vidare legg ein til 0,3 for kvart barn i husstanden. Hushaldninga si bruttoinntekt blir delt på summen av forbruksvekt for alle husstandsmedlemmene. Slik kjem ein fram til ei justert brutto husstands-inntekt.

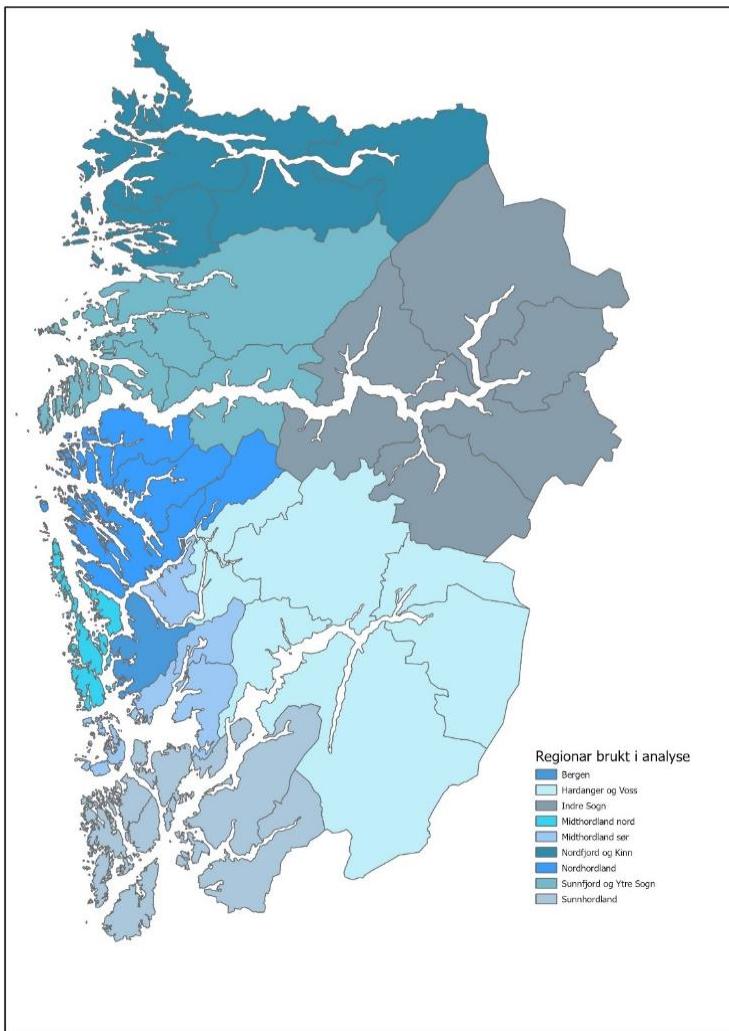
EU og OECD sine standardiserte grenser for låginntekt (EU-50, EU-60 og OECD-60) er sett ved 50 eller 60 % av median netto husstandsinnntekt justert med forbruksvekter (med litt ulike metodar). EU-50 vert også nytta av SSB og Bergen kommune, og er vanlege haldepunkt i diskusjonar om fattigdom i Noreg. I denne rapporten vert EU-50 nytta, men sidan me må ta utgangspunkt i bruttoinntekt (medan låginntektsmålet tek utgangspunkt i nettoinntekt) må me gjera nokre berekningar. For meir om desse berekningane sjå dokumentasjonsrapport.

I følgje SSB levde 5,8 % av borna i Bergen under EU-50-grensa og 11,5 % levde under EU-60-grensa i 2020. Tilsvarande tal for Vestland fylke er 5,2 % og 10,5 %.

I rapport nr. 4 frå barnefamiliepanelet er det gjort greie for nokre kjenneteikn for familiar i inntektskategoriene. Der ser ein mellom anna at låg inntekt ofte heng saman med at det berre bur éin voksen i hushaldninga, at minst éin voksen er arbeidsledig, varig sjuk/ufør eller heimeverande, og at det ofte blir snakka heilt eller delvis på andre språk enn norsk.

11.5.4 Regionar i fylket og bydelar i Bergen

Utgangspunktet er respondentens bustadkommune oppgitt av folkeregisteret. Den regionale inndelinga er gjort med omsyn til å få regionar som både gir geografisk mening og som har eit høgt nok tal respondentar til at analysar er mogleg. Inndelinga samanfall med inndelinga i Folkehelseundersøkinga med unntak av at Osterøy i denne rapporten tilhøyrar Nordhordland. Inndelinga er slik:

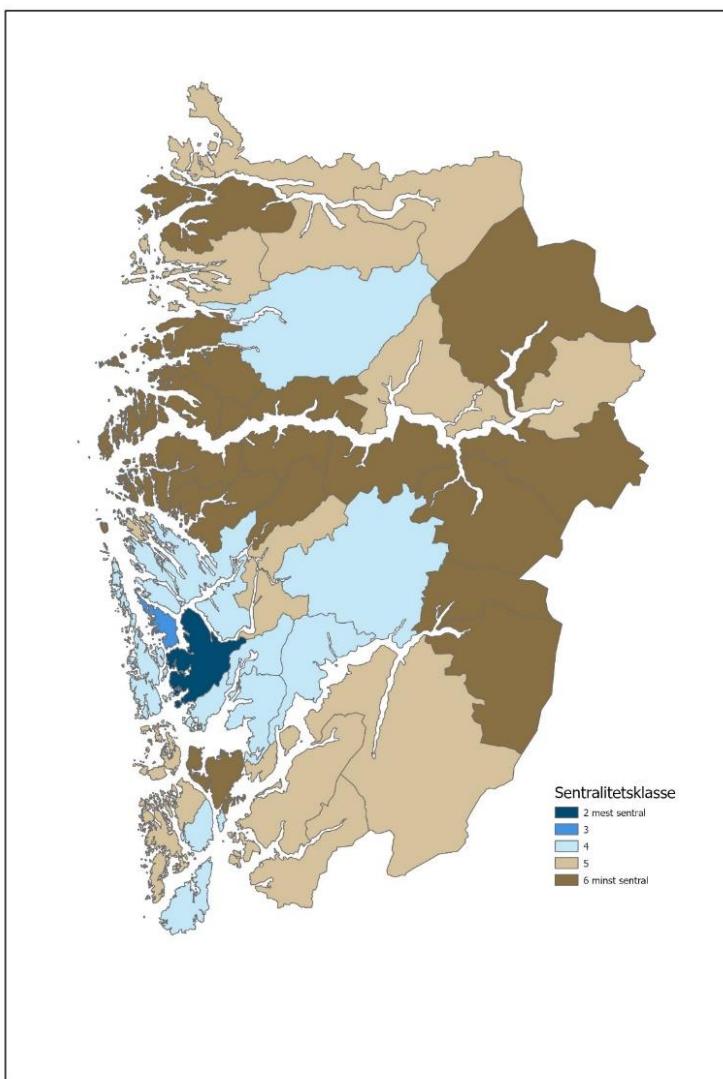

- Sunnhordland: Etne, Sveio, Bømlo, Stord, Fitjar, Tysnes, Kvinnherad.
- Hardanger og Voss: Ullensvang, Eidfjord, Ulvik, Voss, Kvam.
- Bergen: Bergen.
- Midthordland sør: Samnanger, Bjørnafjorden, Austevoll.
- Midthordland nord: Øygarden, Askøy.
- Nordhordland: Vaksdal, Modalen, Osterøy, Alver, Austrheim, Fedje, Masfjorden, Gulen.
- Indre Sogn: Vik, Sogndal, Aurland, Lærdal, Årdal, Luster.
- Sunnfjord + Ytre Sogn: Solund, Hyllestad, Høyanger, Askvoll, Fjaler, Sunnfjord.
- Nordfjord + Kinn: Kinn, Bremanger, Stad, Gloppen, Stryn.

Utgangspunktet er kva for ein bydel i Bergen kommune respondenten si bustadadresse ligg i. På grunn av eit lågt tal respondentar i Arna er denne slått saman med Åsane. Inndelinga er dimed slik: Fana, Åsane/Arna, Fyllingsdalen, Laksevåg, Årstad, Bergenhus og Ytrebygda.

11.5.5 Kommunens sentralitet

Me nyttar sentralitetsindeksen frå Statistisk sentralbyrå. Berekninga ser på kor mange arbeidsplassar og servicefunksjonar ein kan nå med bil i løpet av 90 minutt frå ein grunnkrins. Kvar kommune får ein verdi og blir plassert i ein sentralitetsklasse. I Vestland fylke fordeler kommunane seg frå Klasse 2 (mest sentralt) til Klasse 6 (minst sentralt):

- Klasse 2: Bergen.
- Klasse 3: Askøy.
- Klasse 4: Øygarden, Bjørnafjorden, Stord, Alver, Voss, Osterøy, Samnanger, Sunnfjord, Kvam, Sveio.
- Klasse 5: Kinn, Sogndal, Vaksdal, Austrheim, Bømlo, Gloppen, Fitjar, Stryn, Stad, Årdal, Etne, Ullensvang, Kvinnherad, Austevoll.
- Klasse 6: Luster, Fjaler, Tysnes, Lærdal, Ulvik, Høyanger, Eidfjord, Masfjorden, Vik, Modalen, Aurland, Askvoll, Hyllestad, Bremanger, Gulen, Fedje, Solund.

